

Werken vanuit vertrouwen

Ondersteuningsplan Zeeluwe 2024-2028

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	4. Hoe wij werken aan een dekkend netwerk	59
1. Voorwoord	5	4.1 Drie niveaus: basisondersteuning, extra ondersteuning en intensieve ondersteuning	60
1.1 Inleiding	9	4.2 Specifieke faciliteiten	62
1.2 Leeswijzer	10	4.3 TLV-procedure	63
Interview Wilfred de Vries	12	4.4 Overgang naar het voortgezet onderwijs	63
Terugblik 2020-2024	17	Interview Sarat Hamstra	64
Evaluatie ondersteuningsplan 2020-2024	17	5. Samenwerking met ouders	69
Interview Femke Petersen	22	5.1 Ouder- en Jeugdsteunpunt	69
2. Visie en missie	27	5.2 Zorgplicht	69
2.1 Wettelijk kader	27	5.3 Ontwikkelingsperspectiefplan	71
2.2 Visie van het samenwerkingsverband	28	5.4 De onderwijsconsulent	71
2.3 Missie van het samenwerkingsverband	29	Interview Greetje van den Os	72
Interview Henriëtte van der Wal en Franca Rieteco	30	6. Onze organisatie	76
3. Zeeluwethema's en kwaliteitszorg	35	6.1 Schoolmodel	77
3.1 Zeeluwethema's	36	6.2 Bestuurlijke Vormgeving	79
Interview Peter Bos	44	6.3 Raad van Toezicht (RvT)	79
3.2 Kwaliteitszorg	48	6.4 Lokale tafels	80
3.3 De monitorings- en verantwoordingscyclus	50	6.5 Procesbegeleiders	81
Interview Lieke Helmes	54	6.6 Ondersteuningsplanraad (OPR)	82
		6.7 Financiën en risicoparagraaf	83
		Interview Marco van der Zwaard	87
		Toelichting en verantwoording	91

Erf de ogen van een kind kijk erdoor¹

Kijken door de ogen van een kind. Hoe kijkt het kind naar jou als leerkracht, ondersteuner, intern begeleider, directeur of bestuurder, naar een samenwerkingsverband?

Hoe maakt de leerkracht het verschil voor kinderen?

Wat mag een kind daarvan verwachten? Hoe kunnen we als samenwerkende professionals de goede dingen doen voor het kind binnen samenwerkingsverband Zeeluwe? En wat is dan dat goede? Daarover gaat dit vierde ondersteuningsplan van samenwerkingsverband Zeeluwe (2024-2028).

Binnen ons samenwerkingsverband zien we de kracht van het lokale samenwerken. Een samenwerking die gaat over de grenzen van de (school)besturen, zorg, welzijn en gemeenten. We hebben elkaar als ouders, leerkrachten, zorg, welzijn en gemeentelijke medewerkers nodig om onderwijs meer inclusief te maken en daarmee kansengelijkheid te stimuleren. “It takes a village to raise a child”, of om de vertaling van Micha de Winter te gebruiken: opvoeden is een zaak van iedereen². Je hebt een stukje wereld nodig om een kind op te voeden en voor de meeste kinderen in de basisschoolleeftijd ligt dat in de gemeente waar ze wonen. Soms is er meer specialisme nodig en het is mooi als die extra ondersteuning binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is. We streven naar inclusie en kansengelijkheid en willen voorkomen dat er kinderen thuiszitten.

1) Spinvis (2012) Kom terug 2) <https://hugodegrootlezing.nl/lezingen/wie-heeft-er-vertrouwen-in-de-jeugd/>

Het samenwerken is gebaseerd op het vertrouwen hebben in elkaar. We werken samen om onze doelen te bereiken en hebben respect voor elkaars kwaliteiten en identiteit. Samen doen we die dingen die nodig zijn om onze doelen te bereiken. We doen dit vanuit een warm hart, maken verstandige keuzes en zetten ons volop in:

We stellen ons warmhartig op om de leerling dat te kunnen geven wat die nodig heeft om tot ontwikkeling te komen.

Met ons hoofd zoeken wij naar kansen om dat perspectief mogelijk te maken.

Met onze handen geven we maatwerk en inclusie vorm.

Niet alleen hebben we deze manier van werken voor ogen bij het bieden van het onderwijs, we gebruiken het ook om ons beleid voor de komende jaren vorm te geven en in de manier waarop we vanuit dialoog en vertrouwen de resultaten monitoren. Daarom is de titel van ons ondersteuningsplan

“Werken vanuit vertrouwen”

Op welke wijze draagt wat wij doen zo optimaal mogelijk bij aan de ontwikkeling van onze leerlingen? Durven we daarbij ook door de ogen van een kind naar ons zelf als professional te kijken?

Wilfred de Vries

Bestuurder samenwerkingsverband Zeeluwe

Inleiding

Voor u ligt het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Zeeluwe voor de planperiode 2024-2028. Dit is het vierde ondersteuningsplan sinds de oprichting van de stichting.

Zeeluwe is het samenwerkingsverband voor primair onderwijs van de 8 gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde (met uitzondering van de scholen van reformatisch samenwerkingsverband Berséba). Het samenwerkingsverband Zeeluwe is een stichting waarin alle 35 aangesloten schoolbesturen zijn vertegenwoordigd. Zeeluwe werkt volgens het schoolmodel waarbij wij passend onderwijs vormgeven in samenwerking met 8 Lokale tafels (zie hoofdstuk 6). De basis van onze samenwerking is werken vanuit vertrouwen.

Onze regio kenmerkt zich door grote betrokkenheid bij onze leerlingen.

Lokale samenwerking is het hart van het samenwerkingsverband.

De komende 4 jaar willen wij deze betrokkenheid vanuit het samenwerkingsverband verder uitdragen door te werken vanuit de bedoeling van de leerling. Dit betekent dat wij in alle overwegingen die wij maken, uitgaan van het perspectief van de leerling en het belang van de leerling voorop stellen. Wat wil de leerling? Wat kan de leerling? Wat is er nodig? De Lokale tafels krijgen daarom zoveel mogelijk ruimte en het vertrouwen om zelf lokaal te doen wat nodig is voor de leerlingen (zie hiervoor ook hoofdstuk 4, hoe wij werken aan een dekkend netwerk).

Inclusie, thuiszitten voorkomen en samenwerken vanuit vertrouwen zijn de komende periode onze Zeeluwethema's.

Wij beogen dat alle leerlingen dichtbij huis met elkaar naar school gaan. Het gaat dan vooral om te komen tot inclusiever onderwijs. Met deze stip op de horizon stellen we als doel dat leerlingen met en zonder extra ondersteuningsbehoefte vaker naar dezelfde school kunnen, waardoor diversiteit de norm wordt en zij op een gelijkwaardige deelname aan de maatschappij worden voorbereid. We werken verder toe naar doorontwikkeling van voldoende specialistische expertisecentra. Zeeluwe wil zo bijdragen aan een diverse, inclusieve en kansengelijke maatschappij.

Werken aan inclusie vanuit de bedoeling doen we met ons hart, ons hoofd en onze handen.

LEESWIJZER

In het eerste hoofdstuk kijken we terug op de voorgaande planperiode 2020-2024. Het tweede hoofdstuk beschrijft de visie en missie van Zeeluwe. In het derde hoofdstuk komen de nieuwe Zeeluwethema's, kwaliteitszorg en monitoring aan de orde. Hoofdstuk vier is gewijd aan hoe wij werken aan een dekkend netwerk. In hoofdstuk vijf beschrijven we hoe we samenwerken met ouders en tot slot beschrijven wij in het zesde en laatste hoofdstuk de inrichting van onze organisatie.

De in dit Ondersteunings Plan opgenomen interviews maken geen deel uit van het inhoudelijke plan; ze geven weer hoe vanuit de diverse functies in het samenwerkingsverband op persoonlijke titel gereageerd is op het plan. Bij het afnemen van de interviews hebben we zoveel als mogelijk gestreefd naar een evenwichtige vertegenwoordiging uit de diverse gremia.

Opvoeden is een zaak van iedereen.

Micha de Winter

Het belang van de leerling staat centraal, waarbij er oog is voor hun verschillen.

Wilfred de Vries is bestuurder van Zeeluwe en is met regelmaat op één van de scholen binnen Zeeluwe aanwezig. Om sfeer te proeven en om voeling met de praktijk te houden, maar ook om te horen en ervaren wat het samenwerkingsverband te doen heeft.

Wilfred is blij met de gekozen thema's in het nieuwe OP (samenwerken, inclusie en thuiszitters). "Ze sluiten aan bij het doel van het samenwerkingsverband om dekkende netwerken met elkaar tot stand te brengen." Motivatie en bereidheid om samen te werken zijn volgens Wilfred onmisbaar in het uitvoeren van het OP. "Vanuit het besef dat we het niet alleen kunnen en willen."

Hij legt uit dat samenwerking wellicht ongelijkheid behelst, maar zeker geen ongelijkwaardigheid en dat het belangrijk is vanuit deze gedachte te blijven kijken naar wat de verschillende partijen bindt en waar de verschillende belangen liggen.

Het belang van de leerlingen op de bij Zeeluwe aangesloten scholen staat altijd centraal, waarbij er oog is voor de verschillen tussen de kinderen en waarin ongelijke situaties vragen om ongelijke behandeling.

"Laten we vooral de kansen blijven zien."

Wilfred de Vries | Bestuurder van Zeeluwe

Inclusie

Inclusie valt onder het dekkend netwerk. Wilfred gunt het de kinderen om samen naar school te kunnen gaan. Zo regulier en thuis nabij mogelijk, ondanks de verschillende ondersteuningsbehoefte. Daarnaast gunt hij het de scholen om deze kinderen onderwijs te kunnen bieden.

Er zijn binnen Zeeluwe relatief veel kleine scholen waarvoor samenwerking van groot belang is om tot inclusie te komen, massa maakt het soms gemakkelijker om voorzieningen te organiseren en realiseren.

Thuiszitters

Wilfred mag over vier jaar aangesproken worden op de intensieve betrokkenheid van Zeeluwe rondom thuiszitten, waarbij alle kinderen deelnemen aan onderwijs; in welke vorm dan ook.

Wilfred vindt het belangrijk dat kinderen daadwerkelijk dagelijks naar school kunnen gaan, daar wordt hun ontwikkeling gestimuleerd, socialiseren ze en leren ze.

“Vanaf de eerste dag dat een kind niet meer naar school gaat, moeten we alert zijn. Wanneer een kind onverhoopt een korte periode thuis komt te zitten, moeten we het contact met kind en het gezin leggen en onderhouden, in verbinding blijven.”

Thuiszitters ziet hij als een negatieve vertaling van het dekkend netwerk. Omdat zorg voorliggend is aan het thuiszitten, zijn ook hierin de kernpartners van groot belang.

Het gehele interview lezen met Wilfred de Vries.

Scan de qr code!

“Ik wens dat een ieder zich bijzonder kan voelen, maar niet omdat je naar een bijzondere school gaat.”

Wilfred de Vries | Bestuurder van Zeeluwe

Terugblik 2020 2024

EVALUATIE ONDERSTEUNINGSPLAN 2020-2024

Kort na het verschijnen van het derde ondersteuningsplan van Zeeluwe brak in maart 2020 Corona uit. Voorscholen en scholen sloten, kinderen kregen zo veel en zo goed als mogelijk thuisonderwijs. Het fysieke onderwijs in de school viel letterlijk stil. Voor Nederland een ongekennde situatie.

Voor de leerlingen die dat nodig hadden, organiseerden scholen extra begeleiding. Zij zagen extra risico's ontstaan voor de ontwikkeling van kwetsbare leerlingen. De verschillen die er toch al waren tussen leerlingen werden verder vergroot. De extra begeleiding die scholen aan leerlingen gaven, werd voornamelijk verzorgd door de eigen leerkracht en soms een onderwijsassistent. De intensiteit van de begeleiding was op meer dan de helft van de scholen lager dan de dubbele dosis die nodig is om het meeste effect te bereiken.

Behalve extra risico's voor leerlingen met weinig ondersteuning in de thuissituatie zagen scholen extra risico's voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en leerlingen met gedragsproblemen. Deze leerlingen werden tijdens de coronacrisis onvoldoende uitgedaagd/ondersteund. Ook waren er extra risico's voor leerlingen met een migratieachtergrond, leerlingen uit gezinnen met een lage sociaal-economische status en de kleuters die gebruik maakten van een ondersteunend taalaanbod.

Het digitaal onderwijs kreeg overigens een boost in de coronatijd.

Door corona werd de uitvoering van het ondersteuningsplan in de eerste twee jaar bemoeilijkt, maar zeker niet onmogelijk. Er moest alleen meer creativiteit aan de dag gelegd worden.

Nadat in maart 2022 alle coronamaatregelen waren afgeschaft kwamen er extra middelen in de vorm van NPO-subsidies (Nationaal Programma Onderwijs); hiermee konden scholen vertragingen en behoeften analyseren, doelen formuleren, interventies kiezen en uitvoeren.

Langzaam werd de onderwijsdraad weer opgepakt, al zullen de gevolgen van de coronacrisis nog jaren merkbaar zijn.

De genoemde zeven opgaven in het ondersteuningsplan 2020-2024, werden als volgt geëvalueerd:

1 | Een juiste plek met goed onderwijs en goede ondersteuning voor elk kind

De schoolbesturen hebben zicht op wat een kind nodig heeft om tot ontwikkeling te kunnen komen. Daarbij wordt wanneer nodig samengewerkt met andere schoolbesturen. Immers, soms kan een kind op de ene school niet het benodigde aanbod krijgen, maar op de andere wel. Dan wordt in overleg met de andere school én de ouders bekeken wat de beste plek is voor het kind. Het belang van het kind staat immers altijd centraal.

Om dit te kunnen bereiken moeten de scholen elkaars expertise kennen. Met het krijgen van inzicht en overzicht hierin hebben we een start gemaakt in de planperiode 2020-2024, maar zullen we verder werken in de periode 2024-2028. De ene gemeente verzorgt dit bijvoorbeeld door middel van een website, de ander door een folder die breed verspreid wordt. Er is een toename geconstateerd van het aantal verwijzingen. Dit vraagt om nadere analyse.

2 | Voor specifieke groepen zet Zeeluwe zich in

Zeeluwe stimuleert schoolbesturen om zich in te zetten voor specifieke groepen door deze groepen te benoemen en te kennen. En daarmee inzichtelijk te krijgen wat zij nodig hebben. Een start is gemaakt met het ontwerpen van effectieve aanpakken. Hierbij denken we o.a. aan de Koestergroepen en DrieKansen. Dit loopt door in het volgende ondersteuningsplan. Zo zal er bijvoorbeeld verder gewerkt gaan worden aan een dekkend netwerk voor het HB-onderwijs.

3 | De rol van de ouders/verzorgers is cruciaal

Inmiddels heeft Zeeluwe een Ouder- en Jeugdsteunpunt dat op meerdere werkdagen telefonisch bereikbaar is. In de volgende planperiode zal dit steunpunt verfijnd en uitgebouwd worden. Zeeluwe vindt de rol van de ouders/verzorgers cruciaal en realiseert zich dat dit voortdurend aandacht en daarmee onderhoud behoeft.

4 | Inzetten op het verbeteren van de doorlopende ontwikkelingslijnen

Binnen de Lokale tafels zijn werkgroepen doorgaande lijnen actief. In deze werkgroepen worden afspraken gemaakt over de warme overdracht, afstemming van het aanbod, afstemming van het pedagogische-educatief handelen, afstemming in de omgang met de ouders/verzorgers, afstemming interne begeleiding, pedagogisch coaches en zorg. Dit alles om de ont-schotting te bevorderen. Niet alleen van voorschool/opvang naar basisschool, maar ook van basisschool naar voortgezet onderwijs. Hierin wordt het gespecialiseerd onderwijs nadrukkelijk meegenomen

5 | Doen wat nodig is vraagt een professionele teamaanpak op school rondom het kind

De schoolbesturen zorgen voor scholing voor de teamleden in het algemeen, maar op het gebied van passend onderwijs in het bijzonder. Zij dragen zorg voor een duurzame inzet van de professionals, zodat zij present kunnen zijn en blijven. De geluksfactor mag geen issue zijn (als kind het treffen met een leerkracht die ziet wat je nodig hebt en daar vervolgens naar handelt). Dit is een voortdurend proces en overstijgt de looptijd van het ondersteuningsplan 2020-2024.

6 | Permanent leren en verbeteren op basis van openheid en samenwerking

Voor alle professionals geldt dat zij zich (willen) blijven ontwikkelen. Of je nu bestuurder, leerkracht of onderwijsassistent bent. Soms gebeurt dit in teamverband, soms op individueel niveau, soms in een netwerkbijeenkomst. Zeeluwe faciliteert daar waar nodig deze 'education permanente'. De schoolbestuurders hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid.

7 | Het is wenselijk de rol van Zeeluwe verder te versterken

Zeeluwe is door de jaren heen een meer en meer goede samenwerkingspartner gebleken. Maar ook een vraagbaak. Zeeluwe heeft door de procesbegeleiders zicht op wat er in de gemeenten en de schoolbesturen in die gemeenten leeft, gedaan wordt, zorg/ondersteuning/aandacht behoeft. In feite is er sprake van een voortdurende monitoring.

De procesbegeleiders stimuleren, faciliteren, motiveren, initiëren, signaleren en ondersteunen de lokale samenwerking en houden dit in lijn met het ondersteuningsplan.

Naast de Lokale tafels is er ook een Bovenlokale tafel waarin een afvaardiging van de Lokale tafels, het gespecialiseerd onderwijs en de bestuurder van Zeeluwe elk kwartaal over lopende en toekomstige zaken op het gebied van een passend onderwijsaanbod met elkaar spreken.

De ambitie die er was met betrekking tot het hebben van geen thuiszitters is niet gehaald. Wel is er meer zicht gekomen op de thuiszitters en de achterliggende redenen van het thuiszitten. Hierin wordt nauw samengewerkt met de leerplichtambtenaren.

We zijn tot de conclusie gekomen dat er meer samengewerkt moet gaan worden met de kernpartners vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor thuiszitters.

Daarom is in de planperiode 2024-2028 'thuiszitters' als één van de drie thema's gekozen. We hebben hierin nog veel met elkaar te doen. En dat onderkennen we.

“ Wij leren de kinderen te zien wie ze zijn.

Femke Peteren is intern begeleider op Agnietenschool in Elburg. De Agnietenschool biedt 60 leerlingen voltijd HB-onderwijs en er is een interesselijst van ongeveer 50 leerlingen. Leerlingen komen ook van buiten het verzorgingsgebied van Zeeluwe naar de Agnietenschool. Er zijn ook ouders die hiervoor naar Elburg verhuizen. Dit zegt iets over de urgentie.

Inclusie

Bij de oprichting van het HB-onderwijs in de Agnietenschool was het voor de initiatiefnemers een hele bewuste keuze: het mocht geen aparte afdeling worden, geen aparte voltijdsvoorziening. Maar een inclusief aanbod, geïntegreerd met het reguliere aanbod. Dit omdat de overtuiging was (en nog altijd is) dat de ontmoeting tussen verschillende mensen in de samenleving er immers altijd zal zijn en dat kinderen ook daarop voorbereid moeten worden. Zo zijn de pauzes, de thema's en de ateliers gelijk, waardoor deze integratie mogelijk is.

Thuiszitters

Het is nodig om het begrip 'thuiszitters' te definiëren. Wat is een thuiszitter? En wat niet? Het zou helpend zijn om een routekaart te ontwikkelen voor thuiszitters.

“ Niemand is tegen passend en inclusief onderwijs.”

Femke Peteren | Intern begeleider Agnietenschool in Elburg

“We praten over kinderen
en schrijven over leerlingen.”

Femke Petersen | Intern begeleider Agnietenschool in Elburg

Ook met betrekking tot thuiszitters is het van belang dat je in verbinding met de ouders bent. Met hen samen het gesprek zoeken over hun kind, zodat ook daardoor het kind beter gezien wordt. De kinderen nemen de ouders mee de school in, ook ouders zien is hierdoor van belang.

De Agnietenschool hoort vaak terug, dat ouders zich in deze gesprekken voor het eerst écht gehoord voelen. Bij interesse in de Agnietenschool wordt altijd een kennismakingsgesprek gepland, om naar ouders te luisteren en verder te kunnen zoeken en daarmee wellicht ook aan de preventieve kant te kunnen blijven.

Wij zien dat in voorkomende situaties ouders van de opvoedende rol in de zorgende rol gedwongen worden. En zorg is echt iets anders dan opvoeden.

De communicatie met de ouders (en daarmee het naar hen luisteren) zou op de Zeeluwe-agenda gezet kunnen worden; daarmee wordt het kansrijker. Nu worden ouders vaak naar het CJG verwezen omdat hun opvoedvaardigheden onder druk zouden staan, maar belangrijk is om samen goed te kijken of dat de sleutel wel is voor het welbevinden van het kind. Als daarover het gesprek gevoerd zou kunnen worden waarbij ouders gezien worden is dat een grote winst. Dan wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld om het beste voor het kind te kunnen doen.

Het gehele interview lezen
met Femke Petersen

Scan de qr code!

Visie en missie

2.1 WETTELIJK KADER

De algemene doelstelling voor een samenwerkingsverband passend onderwijs is wettelijk vastgelegd:

“Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteunings-voorzieningen binnen en tussen de scholen (...) te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen³.”

Ons samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie⁴ die de deelnemende scholen en schoolbesturen in staat stelt vanuit vertrouwen, thuisnabij en zo inclusief mogelijk onderwijs en ondersteuning aan alle kinderen te bieden zodat zij zich optimaal en ononderbroken kunnen ontwikkelen. Dit realiseren we door onderstaande leidende principes:

- We besteden de beschikbare middelen doelmatig en rechtmatig en op basis van ondersteuningsbehoeften van leerlingen verantwoord en ons transparant.
- Het gespecialiseerde onderwijs heeft een bovenlokale functie en biedt vanuit Kind- en Expertisecentra onderwijs aan en stelt expertise beschikbaar aan de scholen binnen het samenwerkingsverband.
- We werken efficiënt, we nemen effectief besluiten en communiceren helder.
- Onze professionals werken planmatig, handelings- en resultaatgericht en ontwikkelen zich continu.
- We stemmen af met ouders, jeugdhulp, relevante maatschappelijke instellingen en gemeenten met respect voor de identiteiten.

3) Wet op het Primair Onderwijs, artikel 18a lid2 4) Aalst, L. van (2017). Zachte macht. Leidinggeven aan netwerken.

2.2 VISIE VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De visie van Zeeluwe is:

Door sterke lokale samenwerking zorgen de professionals binnen Zeeluwe voor scholen waar kinderen in alle verscheidenheid zich thuis kunnen voelen, zich samen kunnen ontwikkelen en zich gekend weten in hun talenten.

Onze leerlingen hebben recht op onderwijs dat hen het best voorbereidt op de toekomst; het streven naar inclusie heeft daarom mede tot doel om de kanselijkheid voor onze leerlingen te verhogen. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat volledig inclusief onderwijs in de huidige context niet in het belang is van ieder kind. Voor een klein aantal leerlingen is het gespecialiseerd onderwijs de plek waar hen passend onderwijs wordt geboden. Zeeluwe beschouwt inclusie en kanselijkheid als ideaal, het is een pad dat de komende jaren gezamenlijk wordt afgelegd en geconcretiseerd.

2.3 MISSIE VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De missie van Zeeluwe is:

Inclusief, passend en thuisnabij onderwijs voor ieder kind binnen samenwerkingsverband Zeeluwe.

Deze missie vraagt om sterke scholen die stevige basisondersteuning bieden en samenwerking tussen regulier en speciaal (basis)onderwijs, zorgpartners en gemeenten, ook wat betreft het ontschotten van de beschikbare middelen voor onderwijs en zorg.

Zeeluwe richt zich op het ondersteunen van de professionals in de scholen die het onderwijs mogelijk maken. Met 'lokale samenwerking' willen wij ook bewerkstellingen dat het onderwijs zo thuisnabij als mogelijk georganiseerd wordt en er voor alle kinderen een passende onderwijsplek is. Wij spreken in onze visie en missie van "het kind" en niet van "de leerling" omdat wij het kind in een brede, inclusieve context willen zien, ook bijvoorbeeld thuis, op de opvang of in de zorg. In de rest van het ondersteuningsplan spreken wij wel van "leerlingen" omdat het samenwerkingsverband primair verantwoordelijk is voor kinderen die zijn ingeschreven op een basisschool: de leerlingen binnen het samenwerkingsverband.

De kracht van samenwerkingsverband Zeeluwe ligt in de goede (lokale, regionale) samenwerking. Het elkaar kennen en vinden waar dat nodig is voor de leerling. Dat gebeurt vanuit grote betrokkenheid en met korte lijnen naar elkaar en de kernpartners.

“Inclusie is eigenlijk ook een balans tussen kwaliteit en kwantiteit.”

Franca Rieteco | Adjunct directeur van De Arend/De Wingerd in Nunspeet

Om zo inclusief mogelijk onderwijs te kunnen bieden, moet het onderwijssysteem opnieuw worden ingericht.

Henriëtte van der Wal is de directeur en Franca Rieteco de adjunct-directeur van de speciaal onderwijsscholen De Arend en De Wingerd in Nunspeet. Beiden werken pas kort op deze scholen en zijn hier dus nog volop aan het leren en ontdekken. Ze zouden graag meer contact met collega-directies binnen hun regio hebben, “om te sparren, te delen en te ontwikkelen”.

Inclusie

Ouders die naar De Arend of De Wingerd komen hebben vaak de wens dat hun kind op het regulier onderwijs blijft. Die weerstand is soms voelbaar. Henriëtte en Franca vinden het begrijpelijk dat ouders het liefst willen dat hun kind zo normaal mogelijk kan opgroeien.

Om zo inclusief mogelijk onderwijs te kunnen bieden, moet volgens Henriëtte en Franca het hele onderwijssysteem opnieuw worden ingericht. “Vanuit het huidige systeem inclusie behalen is onmogelijk. Op dit punt moet er in kaart worden gebracht wat nodig is en pas dan kan inclusie worden geboden. Het onderwijs moet zich aanpassen aan wat we kinderen willen bijbrengen, dienend aan wat de samenleving nodig heeft.”

Het wegvallen van de NPO-middelen heeft mogelijk geleid tot meer verwijzingen naar het speciaal onderwijs. "Inclusie is een balans tussen kwaliteit en kwantiteit." Vergelijk het regulier onderwijs met een huisarts, het gespecialiseerd onderwijs met een specialist in het ziekenhuis en we vragen ons daarbij af of een basisleerkracht alles moet kunnen bieden, de werkdruk is al hoog. Daarnaast speelt maatschappelijke problematiek een grote rol, scholen moeten hierbij keuzes maken wat ze willen oppakken. Bijvoorbeeld over het aanbieden van ontbijt voor leerlingen die met een lege maag naar school komen.

Thuiszitters

Henriëtte en Franca verstaan onder het begrip 'thuiszitter' een leerling die niet meer kan deelnemen aan het huidige onderwijssysteem, voor een langere of kortere periode. Wanneer er geen zicht meer is op de ontwikkeling van het kind, dan raakt het aan thuiszitten. Daarnaast zijn er langdurig zieke kinderen. Het is belangrijk zicht te krijgen in wat de achterliggende problematiek van het thuiszitten is. Pas daarna kan de vraag beantwoord worden wat dienend is voor de ontwikkeling van het kind zodat er een passend plan gemaakt kan worden. Dat kan naast onderwijs ook dagbesteding of zorg inhouden, als het maar een plek is waar het kind zich kan ontwikkelen.

Het gehele interview lezen met
Henriëtte van der Wal en Franca Rieteco.

Scan de qr code!

"Thuiszitter is een naar woord, alsof
het kind er niet meer bij hoort."

Henriëtte van der Wal | Directeur van De Arend/De Wingerd in Nunspeet

Zeeluwthema's en kwaliteitszorg

In dit hoofdstuk beschrijven we onze ambities en werkwijze rondom monitoring. Hierbij gaan we in op de wijze waarop het samenwerkingsverband samenwerkt met de partners zoals de Lokale tafels, de procesbegeleiders en de gemeenten. Zeeluwe heeft ambities geformuleerd voor deze planperiode, dit noemen we de Zeeluwethema's.

Hieronder beschrijven wij deze thema's en de gewenste concrete resultaten voor 2028. We verwachten van de Lokale tafels dat zij in hun jaarplannen verantwoorden waar zij staan met betrekking tot deze concrete resultaten.

Vertrouwen

Werk maken van onze Zeeluwethema's vraagt veel van onze creativiteit en flexibiliteit. Het vraagt van ons dat:

- We intensief met elkaar samenwerken en elkaar goed op de hoogte houden van onze vorderingen.
- We elkaar vertrouwen en ons verantwoordelijk voelen voor alle kinderen in ons gebied.
- We elkaar weten te vinden op expertise (zowel BAO als S(B)O).
- We elkaar bevragen over onze doelen, dilemma's, knelpunten en resultaten, zodat we elkaar kunnen ondersteunen vanuit het vertrouwen dat we allemaal werken aan inclusief en thuisnabij onderwijs voor ieder kind van Zeeluwe.

Werken vanuit de bedoeling van de leerling

Dat betekent dat wij in alle overwegingen die wij maken, uitgaan van het perspectief van de leerling en het belang van de (individuele) leerling voorop stellen. We willen dat de kinderen in ons gebied dezelfde kansen krijgen, en als dat voor sommigen niet vanzelf gaat, dan zijn we bereid extra moeite te doen en maatwerk te bieden. Bureaucratie, concurreren om leerlingen of leerlingen uitschrijven horen hier nadrukkelijk niet bij. Als er voor maatwerk iets extra's nodig is, dan kan Zeeluwe bijdragen waar mogelijk vanuit het principe 'doen wat nodig is en ongelijke situaties ongelijk behandelen'.

3.1 Zeeluwethema's

Inclusie

Het gezamenlijk streven binnen het samenwerkingsverband Zeeluwe is om leerlingen in al hun verscheidenheid samen te laten opgroeien en elkaar op alle momenten van hun leven te laten ontmoeten.

Het pad naar inclusie lopen we samen met onze kernpartners (voortgezet onderwijs, gemeenten, kinderopvang, jeugdzorg en welzijnsorganisaties), want inclusie is niet iets dat alleen op school plaatsvindt, maar zich juist op alle plekken in de maatschappij ontwikkelt.

Inclusie betekent voor ons dat alle leerlingen, met of zonder extra ondersteuningsbehoeften, samen leren en spelen in dezelfde groep.

Want, als zij elkaar iedere dag zien, leren zij dat er allerlei verschillende mensen met verschillende talenten bestaan en hoe ze prettig met elkaar om kunnen gaan. Dit vraagt om leraren die goed toegerust zijn en flexibel en groepsgericht onderwijs bieden voor alle leerlingen. Professionals kennen elkaar en werken interbestuurlijk samen voor de leerling. Hier is sprake van gedeeld eigenaarschap van de schoolbesturen van speciaal (basis)onderwijs, de reguliere schoolbesturen en de bestuurder en ondersteunend bureau van het samenwerkingsverband. Deze samenwerking kent een gezamenlijke pedagogische basis en vindt in toenemende mate plaats binnen Integrale Kindcentra. Hier worden onderwijs, opvang en zorg aangeboden met een belangrijke rol voor educatief partnerschap van ouders⁵. Schoolbesturen faciliteren en stimuleren hierin de professionals.

Wij willen dat kinderen en hun ouders dichtbij huis een school kunnen kiezen die bij hen past en waar het kind zich thuis voelt, met het juiste onderwijs en de juiste ondersteuning

Daar is ons dekkend netwerk op gericht. We willen dat de leerlingen zich naar de eigen mogelijkheden kunnen ontwikkelen, zonder dat zij daarbij belemmerd worden door factoren die zij zelf niet kunnen beïnvloeden. We omarmen de diversiteit van de leerlingpopulatie en zijn ons bewust van de context waarin een kind opgroeit.

De brede ontwikkeling van het kind en kansengelijkheid staan centraal.

Dit is een verantwoordelijkheid die wij samen met onze kernpartners dragen. Extra ondersteuning wordt zoveel mogelijk binnen een groep aangeboden en is beschikbaar. Scholen kunnen een beroep doen op ondersteuning en expertise uit het gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp en zorg om tegemoet te komen aan de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen. Het gespecialiseerd onderwijs is beschikbaar voor kinderen die tijdelijk of langere tijd intensievere ondersteuning nodig hebben. Het is van belang om te zoeken naar gespecialiseerde (symbiose-) settingen in een thuisnabije omgeving.

Inclusief onderwijs is (ook) een gestage, stapsgewijze beweging, een voortdurende inspanning en intensieve samenwerking tussen de partners en gericht op het participeren van álle kinderen en het realiseren van het dekkend netwerk. De invulling verschilt per gebied. Daarom kijken we per Lokale tafel naar de inrichting van voorzieningen, de samenwerkingsafspraken en de verdeling van ondersteuningsmiddelen. Schoolbesturen faciliteren en stimuleren hierin de professionals.

Concrete resultaten tot 2028

- a) Scholen voldoen minimaal aan het schoolondersteuningsprofiel zoals is opgenomen in het schoolondersteuningsplan. Daarnaast verbreden, verdiepen en verrijken zij de ondersteuning waar nodig en mogelijk, in samenwerking met de Lokale tafel.
- b) Als er voor een leerling sprake is van een overgang naar een andere school, is in iedere gemeente een menselijke, warme overdracht vormgegeven waarbij de onderwijsbehoefte van de leerling centraal staat. Ook is symbiose onderwijs hierin een mogelijkheid.
- c) In iedere gemeente wordt een vorm van jeugdhulp binnen de muren van het onderwijs georganiseerd. Zeeluwe streeft daarbij naar 8 Onderwijs-Zorg-Arrangementsen. Binnen het gespecialiseerd onderwijs cluster 3 en 4 is er een separaat traject voor zorg in onderwijstijd. De overheid heeft daarvoor zorgarrangeurs benoemd die de scholen hierbij gaan ondersteunen.
- d) De Lokale tafels nemen de komende 4 jaar ook de doorlopende leerlijn (van 2,5-14) en het integreren van de voorzieningen in één gebouw als gesprekstema (want de voorzieningen in het gebouw zijn een randvoorwaarde om inclusie te realiseren). Hierbij valt te denken aan minimaal 1 Integraal Kindcentrum per gemeente.
- e) We weten welke ondersteuning onze partners kunnen bieden (dit is vindbaar op de website van Zeeluwe) en we stimuleren dat zij gebruik maken van elkaars expertise. Ook onderzoeken we de mogelijkheid naar het lokaal, gezamenlijk inzetten van de ondersteuningsmiddelen.
- f) In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeentes binnen ons samenwerkingsverband staat een visie op inclusiever onderwijs beschreven die voldoet aan bovenstaande uitgangspunten.
- g) Iedere Lokale tafel heeft onderling zicht op de afgegeven TLV's (inhoud en aantal) inclusief de directe instroom (zie ook bijlage 2 gevoeligheidsanalyse). Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats t.b.v. een trendanalyse en het verzamelen van sturingsinformatie.
- h) We hebben binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt, als het gaat om percentages van instroom, doorstroom en uitstroom, symbiose onderwijs, BAO-BAO verplaatsingen en afwijkende onderwijstijd.

Thuiszitten voorkomen

Wij willen dat alle leerlingen naar school gaan.

Wij zien echter dat er leerlingen zijn die korter of langer geen onderwijs volgen binnen de school. Dat willen we zoveel mogelijk voorkomen, door er voor te zorgen dat wij deze leerlingen vroegtijdig in beeld hebben. Zorg- en onderwijsmiddelen zijn hierbij essentieel. We maken onderscheid tussen thuiszitters en leerlingen met een vrijstelling.

Concrete resultaten tot 2028

- a) Met inachtneming van de zorgplicht is er een lokaal verzuimbeleid, waarbij de scholen zicht hebben op patronen van aan- en afwezigheid.
- b) In 2026 zijn er lokaal en bovenlokaal procesafspraken en indicatoren vastgesteld voor het in beeld brengen en zo snel mogelijk oplossen van zorgelijk verzuim in relatie tot dreigende thuiszitters. Tot die tijd inventariseert het samenwerkingsverband actief het aantal (dreigende) thuiszitters per school en vindt er structureel overleg plaats met de leerplichtambtenaren.
- c) Het streven is om te komen tot passende oplossingen voor gesignaleerde oorzaken van verzuim en/of thuiszitten.
- d) Via de werkgroep Vrijstelling 5a LPW worden alle aanvragen voor vrijstellingen in behandeling genomen.
- e) Voor leerlingen die nu een volledige vrijstelling hebben onder artikel 5a LPW is het noodzakelijk om de verhouding tussen zorg- en onderwijsmiddelen te definiëren. In samenspraak met de Bovenlokale tafel worden procesafspraken gemaakt om te komen tot een passend (financieel en onderwijsinhoudelijk) antwoord over de onderwijsbehoefte en bekostiging voor deze leerlingen.
- f) We stellen een norm van maximaal 5 thuiszittende leerlingen en 10 leerlingen met een vrijstelling per peilmoment voor het hele samenwerkingsverband. Uitgangspunt rondom thuiszitters is, dat leerlingen maximaal 4 weken niet naar school gaan.

Samenwerken

We versterken de lokale en bovenlokale samenwerking tussen besturen van primair onderwijs en speciaal (basis-)onderwijs, voortgezet onderwijs, kinderopvang, scholen, jeugdhulp, gemeenten en overige partners op de 8 Lokale tafels.

Dat doen we om voor leerlingen het passend en inclusief onderwijs mogelijk te maken dat noodzakelijk is om hen zonder vertraging het thuisnabije onderwijs te bieden dat zij nodig hebben.

Samenwerking met ouders en leerlingen is daarom ook cruciaal.

Binnen het samenwerkingsverband is de bestuurder met het ondersteunend bureau verantwoordelijk voor de organisatie; de uitvoering en realisatie ligt in handen van de aangesloten scholen en kernpartners. Op het centrale niveau van het samenwerkingsverband ligt een specifieke taak voor het organiseren van bovenlokale samenwerking op het gebied van gespecialiseerd onderwijs en regionale arrangementen. Denk hierbij aan de gezamenlijke opdracht voor het realiseren van onderwijs voor niet-Nederlandse culturele achtergrond (NNCA), meer- en hoogbegaafde leerlingen en onderwijszorgarrangementen.

Concrete resultaten tot 2028

- a) Lokale samenwerking gaat uit van collectief eigenaarschap en werkt vanuit de visie die aansluit op het ondersteuningsplan en vanuit een uitvoeringsagenda per Lokale tafel.
- b) Per Lokale tafel functioneert er een multidisciplinair expertiseteam over casuïstiek waarin gewerkt wordt vanuit de bedoeling van de leerling. In dit team worden in ieder geval alle leerlingen besproken die geoorloofd óf ongeoorloofd thuiszitten of waar andere zorgen over zijn. Dit team functioneert als doorbraakaanpak. Ook wordt er geadviseerd over TLV-aanvragen en worden er onderlinge afspraken gemaakt over de mogelijkheid van overstap naar een andere basisschool (BAO-BAO). Oplossingen en maatwerk worden zoveel mogelijk lokaal gevonden, de doorzettingsmacht is bij het kantoor van het samenwerkingsverband geborgd.
- c) Een TLV-dossier wordt binnen 5 werkdagen beoordeeld door het kantoor van Zeeluwe. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een dossier wordt pas beoordeeld als deze juist en volledig is ingediend door de school.
- d) Binnen het samenwerkingsverband is er een aantal voltijd hoogbegaafdheidsvoorzieningen en kennis, kunde en plek voor meer- en hoogbegaafde leerlingen in deeltijdsetting. Er is hiervoor een eenduidige, gezamenlijke toeleiding.
- e) Voor kinderen met een NT2-achtergrond kan plaatsing in een taalklas worden overwogen. Deze taalklassen worden in gezamenlijkheid en waar mogelijk lokaal vormgegeven. Er is een inzichtelijke toeleidingsroute, waarbij integratie naar regulier onderwijs het doel is. Ook als er langer intensief taalaanbod nodig is.
- f) Het kantoor van het samenwerkingsverband informeert, inspireert, faciliteert en monitort extra ondersteuningsaanbod voor kinderen met andere specifieke ondersteuningsbehoeften van onderwijs en zorg.

“ Met elkaar zijn wij het samenwerkingsverband, we doen het samen! ”

Peter Bos is voorzitter van de ondersteuningsplanraad (OPR) van stichting Zeeluwe. Zijn oudste dochter zit op De Lelie, een VSO-school in Harderwijk. Zij heeft het syndroom van Down. Na de reguliere basisschool bleek zij niet te kunnen doorstromen naar het regulier voortgezet onderwijs.

Peter ervoer angst en weerstand bij scholen om zijn dochter onderwijs te bieden, zodoende is ze uitgestroomd naar De Lelie. Hij vond dit als vader zeer confronterend. Als voorzitter van de OPR heeft Peter een breed inzicht in de complexiteit van passend onderwijs. Naast de OPR-vergaderingen voert hij frequent overleg over lopende zaken met Wilfred, de bestuurder van Zeeluwe.

Als ouder is het soms lastig de complexe materie die besproken wordt te begrijpen en ervan op de hoogte te blijven. Het vraagt dan ook inspanning om mensen betrokken te houden, maar de samenwerking met ouders is cruciaal om ze te kunnen vertegenwoordigen.

Zeeluwe hanteert het schoolmodel wat maakt dat de scholen autonoom zijn, dit maakt het voor de OPR complex.

“ Niemand is tegen passend en inclusief onderwijs. ”

Peter Bos | Voorzitter van de OPR

“ Ga pionieren,
ga iets doen.”

Peter Bos | Voorzitter van de OPR

Thuiszitters

De OPR heeft twijfels over het gestelde aantal thuiszitters, zij denken dat er meer thuiszitters zijn dan formeel geregistreerd. Daarnaast moet het begrip ‘thuiszitter’ volgens hen geherdefinieerd worden, ze leveren hieraan graag een bijdrage.

Samenwerking

Peter vindt het belangrijk dat samenwerking gefaciliteerd wordt, al is het niet af te dwingen. De lokale tafels zijn hier volgens hem een goede plek voor.

Met elkaar zijn wij het samenwerkingsverband.
Het is goed om vanuit de schoolbesturen dan
ook de positieve boodschap uit te dragen:
wij doen het samen!

Hij ziet het belang van samenwerken met andere partijen, elkaar kritisch bevragen zonder te traineren en met elkaar mee te denken. Daarnaast ervaart hij dat samenwerken hard werken is en ook kwetsbaar.

Inclusief

De OPR vindt inclusief onderwijs een belangrijk, doch ingewikkeld onderwerp. Als de OPR vanuit ouderperspectief instemt met inclusief onderwijs, vraagt de personeelsgeleding zich af hoe ze dat moeten bewerkstelligen, de dagelijkse praktijk in de klas is weerbarstig. De vraag is hoe de leerkracht alle kinderen kan geven wat zij nodig hebben. “Daar snijdt het tussen het belang van de leerlingen en het vermogen van de leerkracht. Dat vraagt om een genuanceerde blik.”

Het gehele interview lezen
met Peter Bos.

Scan de qr code!

3.2 KWALITEITZORG

Kwaliteit binnen passend onderwijs is een veelomvattend begrip. Het gaat over de mentale houding van een leerkracht op een school tot de meerjarige overzichten van afgegeven TLV's. Het gaat om gerealiseerde BAO-BAO verwijzingen, maar ook om de kwaliteit van de processen bij de TLV-afgifte.

Het samenwerkingsverband wil de kwaliteitszorg organiseren vanuit dialoog en vertrouwen vanuit de PDCA-cyclus. Dit betekent dat de Lokale tafels zelf veel vrijheid hebben hun doelen en koers te bepalen bij het werken aan de Zeeluwe thema's.

Wij realiseren ons dat niet alle resultaten meetbaar zijn. Maar, wat niet meetbaar is, is dikwijls wel merkbaar⁶.

Daarom blijven wij met elkaar in gesprek, zijn benieuwd naar het verhaal achter de cijfers en leren we van en met elkaar. Het samenwerkingsverband monitort o.a. of, en in hoeverre, het aanbod voldoende passend is en er een dekkend netwerk blijft bestaan. Passend onderwijs betekent voor de aangesloten schoolbesturen dat iedere leerling het onderwijs en indien nodig, de ondersteuning krijgt die nodig is om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

In het onderwijsaanbod is sprake van:

- Een dekkend netwerk van goed functionerende scholen en een tussen de scholen afgestemde ondersteuningsstructuur waarbij zoveel als mogelijk thuisnabij en inclusief onderwijs geboden wordt.
- Voldoende toegeruste scholen, leerkrachten en medewerkers die bijdragen aan het realiseren van de missie van het samenwerkingsverband. Professionals ondervinden steun en voelen zich capabel om passend onderwijs te realiseren.
- Gezamenlijk bieden van kwalitatief goed onderwijs dat als voldoende wordt beoordeeld door de Onderwijsinspectie.
- Scholen die instaan voor het leveren van goede prestaties, aandacht voor talentontwikkeling, opbrengstgericht en handelingsgericht werken, kunnen omgaan met verschillen, doorgaande schoolloopbanen en dat binnen een professionele lerende cultuur.

3.3 DE MONITORINGS- EN VERANTWOORDINGSCYCLUS

Jaarlijkse gesprekken (horizontale verantwoording)

De bestuurder van Zeeluwe is verantwoordelijk voor het initiëren en borgen van kwaliteit, door te informeren, te monitoren en te faciliteren. Informeren gebeurt onder andere door Lokale tafels te voorzien van adequate en duidelijke informatie over de opbrengsten van het werk rond passend onderwijs.

Gedurende het schooljaar faciliteert het kantoor van Zeeluwe voor iedere Lokale tafel de voortgang op de Zeeluwethema's op basis van het jaarplan (inclusief concrete resultaten) van de Lokale tafel, het liefst vanuit kenmerkende casuïstiek⁷. De Lokale tafel is verantwoordelijk voor het cijfermatig aanleveren van de data inclusief een inhoudelijke duiding. De Lokale tafels leveren hiervoor (jaarlijks) een inhoudelijke analyse van de (potentiële) thuiszittende leerlingen en TLV's aan het samenwerkingsverband (samenwerkingsverband levert daarvoor een format aan). Hiermee voorzien we in het naleven van de wettelijk eisen wat betreft het realiseren van een dekkend netwerk met een compleet aanbod van voorzieningen.

Monitoren vindt plaats door met lokale partners de jaarplannen te bespreken, terug te vragen wat de doelen en aandachtspunten zijn, welke maatregelen genomen worden om opbrengsten te borgen of verbeteren en om de kwaliteit van het proces van samenwerken kritisch te bevragen en te ondersteunen door de al genoemde procesbegeleiders (zie bijlage).

Faciliteren zal onder andere plaatsvinden door het goede gesprek over lokaal behaalde resultaten en gekozen aanpakken te delen onder alle aangesloten schoolbesturen.

Binnen de Bovenlokale tafel kunnen kwesties ingebracht worden die voor verscheidene Lokale tafels relevant zijn en opgepakt moeten worden, en waar gesproken kan worden over vraagstukken die iedereen raken. In deze gesprekken komen de resultaten per Lokale tafel ter sprake.

Jaarlijks organiseren we een 'evaluatie dag' waarop de besturen in dialoog de voortgang met elkaar evalueren en zich vervolgen, gekoppeld aan de jaarlijkse Vergadering van Aangeslotenen, aan elkaar verantwoorden. Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie en heeft de taak om zijn netwerk gezond en in beweging te houden. Zo weten we elkaar te vinden, leren met elkaar en kunnen we snel inspringen op ontwikkelingen die goed zijn voor de leerlingen. Eén van de onderwerpen die we jaarlijks met elkaar bespreken is daarom 'netwerk vitaliteit'.

Tweejaarlijkse gesprekken (4 tafels per jaar)

In plaats van de Kohnstamm monitor die in het verleden jaarlijks werd afgenomen, introduceren we tweejaarlijks een gesprek over de ontwikkelingen op de Lokale tafel. Daarbij gaat het over kwaliteit, doelmatigheid, rechtmatigheid en netwerk vitaliteit. Bij deze gesprekken zijn de schoolbesturen, de gemeenten en de jeugdzorgpartners aanwezig. De constructieve gesprekken bestaan uit een dialoog op basis van heldere data (waaronder verwijzingen, BAO-BAO verplaatsingen en (dreigende) thuiszitters) ze zijn semigestructureerd en vinden plaats onder leiding van een externe onderzoeker die gespecialiseerd is in het voeren van dergelijke verantwoordingsgesprekken. Deze gesprekken hebben een positieve insteek, waarbij goed geluisterd en geleerd wordt van de zaken die goed zijn gegaan en gekeken wordt naar wat anders of zelfs beter kan. Beargumenteerde beleidskeuzes en financiële keuzes maken we in dit samenwerkingsverband met hoofd, hart en handen.

We stellen ons warmhartig op om de leerling dat te kunnen geven wat die nodig heeft om tot ontwikkeling te komen.

Met ons hoofd zoeken wij naar kansen om dat perspectief mogelijk te maken.

Met onze handen geven we maatwerk en inclusie vorm.

Zie bijlage 4 voor de vragen die aan bod komen in deze gesprekken.

Schriftelijke verantwoording ondersteuningsmiddelen (verticale verantwoording)

Jaarlijks verantwoorden de aangesloten schoolbesturen de inzet van de ondersteuningsmiddelen aan het kantoor Zeeluwe via een vastgesteld format. Deze verantwoording is gekoppeld aan de horizontale verantwoording op basis van het ondersteuningsplan.

“Wat heb je van jezelf achter te laten om méér wij toe te kunnen staan.”

In haar rol als procesbegeleider coördineert **Lieke Helmes** de samenwerking tussen onderwijs, gemeente, jeugdzorg en CJG. In Epe is een koersdocument opgesteld. Daarin is van woorden naar daden gegaan. Ook zijn er ambities opgesteld en hebben de partners zich daaraan verbonden.

De uitdaging was of aan de voorkant gestart kon worden met het proces zonder dat de uitkomst aan de achterkant bekend was.

Inclusie

Inclusie en exclusie zijn aan elkaar verbonden. Het levert diversiteit op. De vraag dient zich aan hoe je verschillen in elkaar kunt toestaan en zien. Lieke spreekt zelf liever van ‘zo inclusief mogelijk’. Zij wil zo inclusief mogelijk denken en kijken vanuit zichzelf. En vervolgens de vraag er laten zijn hoe dat dan zoveel mogelijk samen gedaan kan worden.

Vragen die voor Lieke bij inclusie horen zijn:

Ga je van de samenleving vragen een beweging te zijn of ga je zelf ermee aan de slag? En hoe vraag je dat dan?

Moeten we allemaal hetzelfde kunnen of mogen we divers zijn? Vragen we iets wat wel kan? Of moeten we accepteren dat iets niet kan? Inclusie is daarmee eigenlijk een continue proces.

“Om te kunnen samenwerken heb ik de anderen wel nodig.”

Lieke Helmes | Procesbegeleider in de gemeente Epe

Lieke verwacht dat er altijd gespecialiseerd onderwijs zal zijn; er zullen immers altijd kinderen zijn die een speciale zorg- of onderwijsbehoefte hebben. En zijn dat dan speciale kinderen, creatieve kinderen of kinderen die meer tijd nodig hebben?

Hoe kijken we naar deze kinderen binnen de mogelijkheden en onmogelijkheden van het systeem?

Willen we diversiteit toestaan en daarmee het gegeven dat een kind buiten het systeem valt, dan is het nodig om ook naar ons zelf te kijken. Te reflecteren dus. Ook in de waan van de dag, waarin het soms lastig is of de tijd voor reflectie ontbreekt.

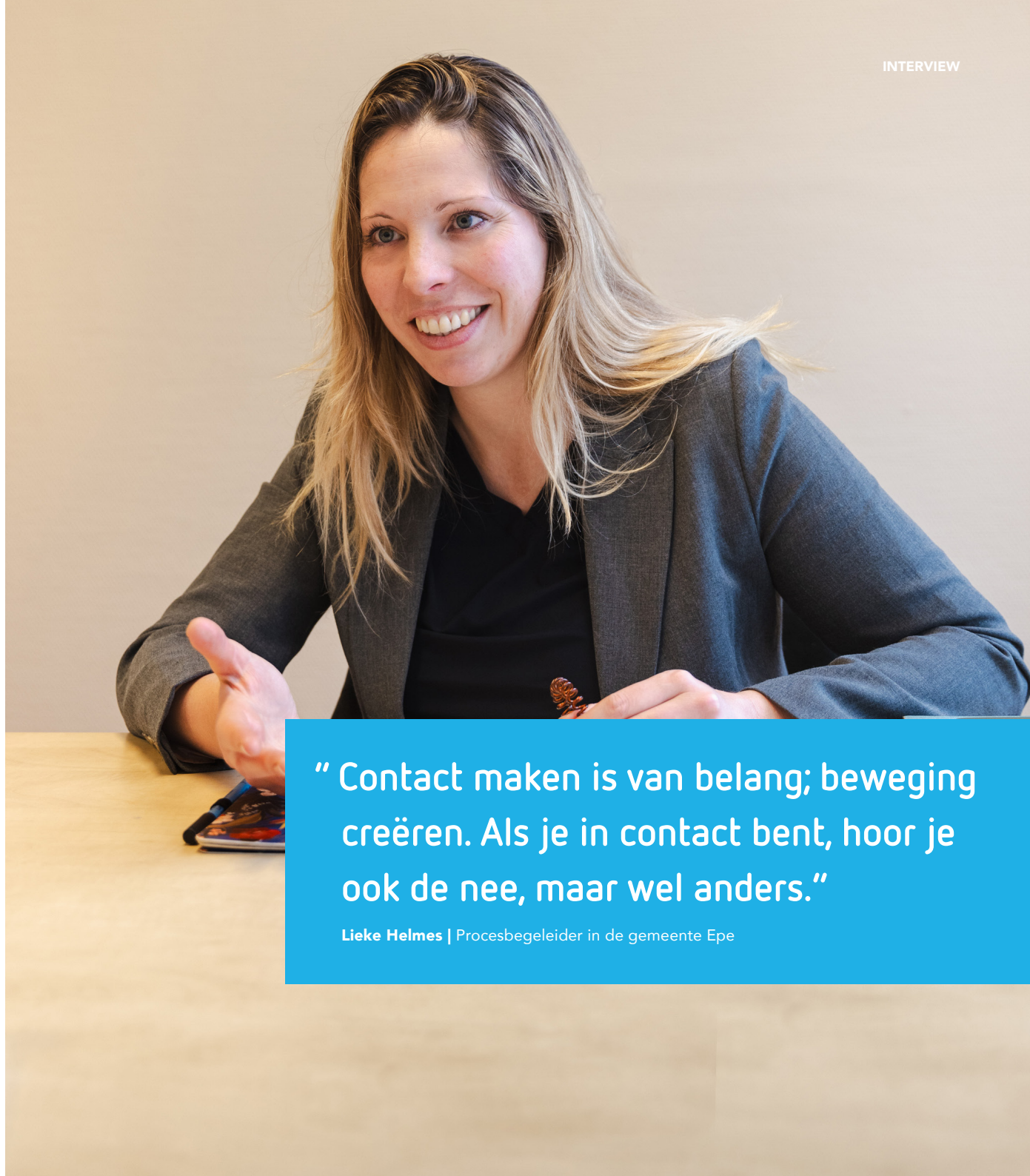
Thuiszitters

Vanuit de leerplicht is de thuiszitter anders dan vanuit de school of het CJG. Of andersom. Gedefinieerd zal moeten worden wat we onder een thuiszitter verstaan en vervolgens moet afgestemd worden of we het dan over hetzelfde hebben. Spreken we hierin één taal? Lieke denkt dat hierin nog veel te winnen is.

Meer kinderen hebben moeite om hun draai in het onderwijs te vinden. Zij maken daarmee ons iets duidelijk: is het huidige systeem nog wel wat we nodig hebben?

Het gehele interview lezen met Lieke Helmes.

Scan de qr code!

“Contact maken is van belang; beweging creëren. Als je in contact bent, hoor je ook de nee, maar wel anders.”

Lieke Helmes | Procesbegeleider in de gemeente Epe

Hoe wij werken aan een dekkend netwerk

Het vierde hoofdstuk gaat in op het samenwerkingsverband als dekkend netwerk en de afspraken over basisondersteuning en het schoolondersteuningsprofiel. Hierin komt ook de TLV-procedure beknopt aan de orde.

Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend netwerk van voorzieningen, waarin voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft een passend aanbod beschikbaar is. Zeeluwe streeft naar een dekkend netwerk van inclusief en thuisnabij onderwijs voor ieder kind. Vroegsignalering is hierbij essentieel. Het dekkend netwerk wordt door de schoolbesturen in samenwerking met de (lokale) partners vormgegeven⁸.

In beginsel kiezen de schoolbesturen ervoor om aan iedere ingeschreven leerling passend onderwijs te bieden, ook aan de leerlingen die extra ondersteuning vragen.

Daartoe worden door het samenwerkingsverband middelen overgemaakt aan de schoolbesturen die vervolgens vanuit de eigen schoolbestuurlijke geledingen passend onderwijs realiseren. Voor leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoeften de mogelijkheden van de reguliere basisschool overstijgen is de expertise van het gespecialiseerd onderwijs beschikbaar. Kwalitatief goed onderwijs is onze basis voor passende ondersteuning. Door het aanbieden van diverse ondersteuningsmogelijkheden spelen de scholen in op uiteenlopende onderwijsbehoeften van de leerlingen. De schoolbesturen zijn hierin ambitieus en leggen de ondersteuningslat hoog. De basisondersteuning van de scholen is op orde. Het denken en handelen vanuit mogelijkheden en het perspectief (de 'bedoeling') van de leerling is zowel voor de ouders, de leerling als de school leidend.

4.1 DRIE NIVEAUS: BASISONDERSTEUNING, EXTRA ONDERSTEUNING EN INTENSIEVE ONDERSTEUNING

Voor alle reguliere scholen binnen het samenwerkingsverband Zeeluwe is afgesproken dat de basisondersteuning gelijkwaardig en van hoge kwaliteit is. Ouders weten zo wat ze van de basisschool kunnen verwachten. De indicatoren van de Inspectie van het onderwijs zijn voor ons het uitgangspunt, aangevuld met de indicatoren van de PO-raad gericht op handelingsgericht werken.

Basisondersteuning is de ondersteuning waarvan we als regio hebben afgesproken dat deze binnen het reguliere onderwijsproces van elke school wordt geboden, plus de bijbehorende preventieve en licht curatieve ondersteuning.

De afspraken over de invulling van de basisondersteuning zijn op het niveau van het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle deelnemende scholen⁹.

Scholen moeten openbaar maken op welke wijze zij voldoen aan de binnen het samenwerkingsverband gemaakte afspraken over de basisondersteuning. Vanuit Zeeluwe blijven we investeren in het versterken van de basisondersteuning. In de schoolgids vinden de ouders informatie over de wijze waarop bepaalde vormen van ondersteuning op de school zijn uitgewerkt. Hierin staat beschreven welke ondersteuning de school biedt en hoe dat is ingevuld, georganiseerd en uitgevoerd. Hierbij geeft de school de mogelijkheden maar ook de grenzen van deze ondersteuning aan.

Voor ouders die een passende onderwijsplek zoeken voor hun kind is dit belangrijke informatie. Ook partners van de school, zoals de andere BAO en S(B)O scholen, de V(S)O scholen, leerplichtambtenaren en jeugdhulp, biedt dit duidelijkheid over wat zij kunnen verwachten van de scholen binnen het samenwerkingsverband. Voor het samenwerkingsverband als geheel is dit van belang in verband met de verplichting om een dekkend aanbod van ondersteuning en voorzieningen te realiseren.

Naast basisondersteuning bieden de basisscholen extra ondersteuning op de eigen school. De mogelijkheden hiervoor verschillen per school en zijn beschreven in de schoolgids. Hierbij is het van belang dat de professionals, met nadruk de intern begeleiders, zich capabel voelen om basis en extra ondersteuning te bieden en steeds door hun besturen in staat gesteld worden hun kennis te vergroten.

Extra ondersteuning heeft vaak een tijdelijk karakter en moet volgens de wet gebaseerd zijn op een bij DUO geregistreerd ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Leerlingen kunnen individueel of in een kleine groep extra ondersteuning ontvangen.

Om deze extra ondersteuning te faciliteren, ontvangen de scholen o.a. ondersteuningsmiddelen. Vanuit hun bovenregionale functie kunnen de scholen voor gespecialiseerd onderwijs hun expertise vroegtijdig en proactief beschikbaar stellen aan de scholen binnen het samenwerkingsverband. Hiermee versterken wij met elkaar de ondersteuningsmogelijkheden op alle scholen.

Het derde niveau van ondersteuning is een vorm van gespecialiseerd onderwijs.

Gespecialiseerd onderwijs is onderwijs dat gespecialiseerd is in een vorm van ondersteuning, op een locatie voor S(B)O. Voor die leerlingen waarbij de ondersteuningsbehoefte de mogelijkheden van een reguliere school overschrijdt, is er gespecialiseerd onderwijs beschikbaar.

Vanuit deze voorzieningen is er expertise beschikbaar die vroegtijdig en proactief kan worden ingezet. Voor deze voorzieningen heeft de leerling een TLV of een positief plaatsingsbesluit van de Commissie Onderinstroom (COI) van het samenwerkingsverband nodig¹⁰.

4.2 SPECIFIEKE FACILITEITEN

Wij zorgen voor toegankelijke faciliteiten voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Denk hierbij aan de Koestergroepen, DrieKansen, meer- en hoogbegaafde leerlingen, leerlingen met een NT2-achtergrond, leerlingen met een minder gunstige startpositie (ouders met een lagere sociaal economische status, opgroeien in armoede, ouders die niet of nauwelijks Nederlands spreken). De komende planperiode oriënteren de schoolbesturen zich op de Lokale tafels op nadere invulling aan deze extra ondersteuningsfaciliteiten, zie ook Zeeluwethema 'Thuiszitten voorkomen'. Vanuit de inclusiegedachte dienen deze voorzieningen zich te richten op wat kinderen nodig hebben om deel uit te maken van de (school)gemeenschap. In uitzonderlijke gevallen kan het samenwerkingsverband gebruik maken van de discretionaire bevoegdheid om in bijzondere situaties iets bijzonders te doen (ongelijke gevallen ongelijk behandelen).

¹⁰ Alle leerlingen met een specifieke zorg -of specifieke ondersteuningsbehoefte worden besproken met SO en SBO om tot passende arrangementen te komen. Zie voor meer informatie ook bijlage 9 en 10.

4.3 TLV-PROCEDURE

De huidige, geautomatiseerde procedure van toelating via de onderinstroom blijft ongewijzigd en valt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder van het samenwerkingsverband (zie bijlage 9).

De zorgplicht blijft bij de school, totdat de volgende school actief de leerling heeft ingeschreven. Een nieuwe TLV vanuit het SBO en SO verloopt via de Commissie Onderinstroom. Een ophoging vanuit SBO naar het SO verloopt via de commissie onderinstroom. Nieuwe TLV's worden vanaf 1-1-2024 in de basis voor de gehele planperiode afgegeven.

Jaarlijks vindt er op voordracht van de S(B)O school een overleg plaats met het kantoor van Zeeluwe over mogelijke terugplaatsingen. Voordat een TLV wordt aangevraagd worden de onderwijsbehoeften in kaart gebracht en wordt in een overleg in aanwezigheid van ouders met andere scholen besproken of een reguliere basisschool kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

4.4 OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

De scholen binnen het samenwerkingsverband werken volgens het principe van opstroom. Dit betekent dat er binnen de scholen altijd wordt beoordeeld welke doorstroommogelijkheden er zijn voor leerlingen en daarvoor criteria zijn geformuleerd. Mocht de leerling niet volgens de eisen van de leerstroom presteren of functioneren, dan is de betreffende school verantwoordelijk voor de inrichting van een passend aanbod.

Dit wordt in beginsel altijd binnen de eigen school gezocht. Mocht blijken dat dit niet mogelijk is, dan wordt samen met de ouders en de leerling gezocht naar een passende onderwijsplek. Ook hier geldt het principe van thuisnabij onderwijs. Het intensiveren van de huidige positieve samenwerking met stichting Leerlingenzorg is hierbij voor ons belangrijk.

Wij denken hierbij aan:

- Een doorlopend ontwikkelperspectief van leerlingen tussen PO en VO en SO/SBO/VSO.
- Het laten aansluiten van leerlijnen (doorgaande leerlijnen in de overgang PO/VO).
- Warme overdracht door uitwisseling data en plannen en het evalueren daarvan.

“ Van een kwetsbare opstelling door scholen kan samen geleerd worden.”

Sarat Hamstra is wethouder namens het CDA en heeft sociaal domein, werkgelegenheid, onderwijs, sport, dienstverlening en organisatie in zijn portefeuille.

Thuiszitters

In Ermelo is in het LEA (Lokale Educatieve Agenda) een thuiszittersprotocol vastgesteld. Het uitgangspunt is daarbij de definitie zoals de wet die kent. De eerlijkheid gebiedt te bekennen dat dit niet actief gemonitord wordt.

Onderliggend aan de thuiszittersproblematiek is de wens om de basis te versterken, ofwel de ouders/opvoeders hierin te ondersteunen, stimuleren en te motiveren. Daarbij daar waar mogelijk en noodzakelijk de sociale omgeving van het gezin versterkend. Verwachtingsmanagement en begrenzing zijn daar onlosmakelijk mee verbonden.

Het uitgangspunt is, dat kinderen naar school horen te gaan. Als dat niet kan moet er een alternatief zijn, zodat hun ontwikkeling gestimuleerd kan blijven worden. Dat kan, al dan niet tijdelijk, ook buiten het onderwijs zijn.

Sarat vindt het belangrijk dat scholen daarover open durven en kunnen zijn; dat zij aangeven wanneer het hen niet lukt om voor een kind onderwijs te verzorgen. Want dan kan er gekeken worden naar wat er wél kan. Als hierin namelijk kwetsbaarheid getoond wordt, kan er ook samen van geleerd worden.

“ Durf open te zijn als school wat je wel en niet kunt bieden, want dan kan er gekeken naar wat wél kan.”

Sarat Hamstra | Wethouder in de gemeente Ermelo

“ Als bestaanszekerheid onder druk staat, kun je niet vooruit denken; dan overleef je vandaag en is morgen nog ver weg.

Sarat Hamstra | Wethouder in de gemeente Ermelo

Thuiszitters

Ermelo heeft in 2023 een onderwijsvisie vastgesteld. Inclusief onderwijs en expertise benutten hebben een belangrijke plek in deze visie. Sarat is een voorstander van het verdelen van expertise. Inzetten van datgene wat kinderen nodig hebben; voortdurend hun behoeften voor ogen hebben en houden.

Sarat noemt in deze bestaanszekerheid. Dat is van groot belang; als je vandaag immers niet voldoende te eten hebt, kun je niet nadenken over morgen. Er mag niet aan voorbij gegaan worden, dat dit voor sommige gezinnen de realiteit is. Waarmee het uitgangspunt is, dat mensen een bestaanszekerheid moeten kunnen hebben.

Samenwerken

Samenwerken heeft een absolute meerwaarde; zonder samenwerking lukt het gewoonweg niet.

Sarat is blij met de meer open sfeer in Ermelo. Dat bevordert zeker het samenwerken en het benutten van elkaars expertise. De druk wordt immers verhoogd; de ondersteunings-behoefte van kinderen neemt toe en daarmee ook de ondersteunings-behoefte van leerkrachten. Voeg daaraan de personeelskrapte toe.

We moeten er alert op blijven dat passend onderwijs z'n doel niet voorbij schiet omdat het in de praktijk niet haalbaar blijkt te zijn.

Het gehele interview lezen met Sarat Hamstra.

Scan de qr code!

Samenwerking met ouders

In dit hoofdstuk staan we stil bij de samenwerking met ouders en wat zij van ons mogen verwachten.

5.1 OUDER- EN JEUGDSTEUNPUNT

Ouders hebben in hun zoektocht naar passend onderwijs voor hun kind informatie nodig die toegankelijk en begrijpelijk is en toepasbaar is op hun specifieke situatie. Om goed te informeren, steunen en signaleren heeft Zeeluwe een Ouder- en Jeugdsteunpunt ingericht. Informatie hierover vindt u op de website: www.zeeluwe.nl/steunpunt-ouders-en-jeugd

5.2 ZORGPLICHT

Schoolbesturen hebben zorgplicht. Zij hebben de verantwoordelijkheid om leerlingen die bij een school zijn aangemeld, een onderwijsplek te bieden of ze te begeleiden naar een passend aanbod op een andere school.

Ouders melden hun kind altijd eerst schriftelijk aan bij de school van hun keuze. De school van aanmelding heeft de plicht om te beoordelen of de leerling, indien nodig, extra ondersteuning op de school kan krijgen. Het schoolondersteuningsprofiel in de schoolgids vormt hierbij het uitgangspunt. Als de school zelf geen passende onderwijsplek kan bieden, dan wordt gekeken naar een plek op een andere reguliere school binnen het samenwerkingsverband.

Wanneer de ondersteuningsbehoefte van een leerling de mogelijkheden van het regulier onderwijs overstijgt, doet het bestuur van de school een aanbod aan ouders voor een plek in het S(B)O. De ouders hebben de plicht de ondersteuningsbehoefte van hun kind aan te geven bij aanmelding en de school is verplicht om de ondersteuningsbehoeften van de leerling duidelijk in kaart te brengen. De school gaat begeleidingsmogelijkheden na en besluit tot inschrijving of niet. Ouders krijgen als de leerling niet wordt ingeschreven altijd een schriftelijke onderbouwing van dat besluit. Er gelden wettelijke termijnen voor het vinden van een passend onderwijsaanbod.

Als de ouders het niet eens zijn met de toelatingsbeslissing van de school, dan zoeken zij contact met het schoolbestuur. Ouders hebben recht op inzage in het onderwijskundig rapport en desgewenst wordt een afschrift verstrekt. Ouders mogen ook een eigen zienswijze toevoegen. Ze hoeven het niet eens te zijn met de professionele zienswijze van de school.

Hierbij geven wij uitvoering aan het hoorrecht van ouders. Wanneer ouders niet tevreden zijn met de geboden ondersteuning, dan kunnen zij gebruik maken van de klachtenprocedure van de school, bezwaar aantekenen tegen een besluit van het samenwerkingsverband of de geschillencommissie passend onderwijs inschakelen.

5.3 ONTWIKKELINGSPERSPECTIEFPLAN

Voor een leerling die in aanmerking komt voor extra ondersteuning wordt altijd een OPP opgesteld.

Scholen zijn verplicht om de ouders te betrekken bij het opstellen van het OPP.

Namens het bevoegd gezag stelt de school het ontwikkelingsperspectief vast. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief minstens één keer per jaar met de ouders (en de leerling) en stelt het zo nodig bij.

5.4 DE ONDERWIJSCONSULENT

De onderwijsconsulent kan bemiddelen tussen ouders en de school. Het is een onafhankelijke deskundige, waarop ouders en scholen kosteloos een beroep kunnen doen als zij het niet met elkaar eens worden over schoolplaatsing, verwijdering of het ontwikkelingsperspectief.

“ De school kan een thuiszitters-
problematiek niet alleen aan;
daarbij zijn de kernpartners
hard nodig.”

Greetje van den Os werkt bij de Toermalijn in Zeewolde op dit moment naast 4 dagen in groep 7 (de vaste leerkracht in groep 7 is langdurig uitgevallen) als gedragsspecialist en intern begeleider . Dit laatste doet zij zo goed als mogelijk in de door omstandigheden beperktere tijd. Natuurlijk veroorzaakt deze dubbel-functie een hogere werkdruk, voor Greetje zelf maar ook voor haar collega's die haar zo veel als mogelijk willen ontlasten.

Het team van de Toermalijn kenmerkt zich door stabiliteit en evenwichtigheid. De collega's werken al lange tijd samen en kennen elkaar door en door; weten wat ze aan elkaar hebben. Zijn al jaren met elkaar aan het bouwen. Dat biedt rust, veiligheid en vertrouwen. Bij veel collega's heerst het gevoel van een tweede thuis als ze op school zijn.

Samenwerken

Op dit moment is er sprake van een dreigende thuiszitter en dat voelt niet goed voor het team van de Toermalijn. Gekeken wordt naar samenwerkingspartners hierin. Gezocht wordt dan naar een passende en daarmee juiste plek voor het kind. In alle zorgvuldigheid. En in alle transparantie.

“ De arbeidskrapte is een serieuze
bedreiging voor inclusief onderwijs.”

Greetje van den Os | Leerkracht, IB-er en gedragsspecialist
bij de Toermalijn in Zeewolde

“ De toeleiding naar het HB-onderwijs is mij niet duidelijk; ik zou daar wel graag meer duidelijkheid in willen hebben.”

Greetje van den Os | Leerkracht, IB-er en gedragsspecialist
bij de Toermalijn in Zeewolde

Inclusie

Greetje is inclusief; iedereen hoort erbij en mag zichzelf zijn. De school beschikt over veel expertise, zoals een NT2-specialist, gedragsspecialisten; om een brug te kunnen slaan met de kinderen van migranten is er zelfs een onderwijsassistent met een migratie-achtergrond.

Greetje denkt dat de Toermalijn het aanbod van passend onderwijs goed georganiseerd heeft. Al gebiedt de eerlijkheid te bekenen dat de personeelskrapte ook speelt. Er is geen invalpool; als er iemand uitvalt geeft dat onmiddellijk problemen. Inclusief en passend onderwijs wordt eigenlijk in de wielen gereden door het tekort aan leerkrachten; het is een reële bedreiging.

Greetje is ervan overtuigd dat er altijd gespecialiseerd onderwijs nodig zal zijn voor kinderen die dat echt nodig hebben, want anders doe je hen te kort.

Maar daaraan voorafgaand is er op de Toermalijn een hele wereld aan inclusief aanbod; daarin heeft de school een mooie vertaalslag gemaakt. Heel bewust is ingezet op inclusie, met de inzet van een ondersteuningsteam.

Thuiszitters

De Toermalijn heeft momenteel geen thuiszitters, maar als er zich een situatie in die richting voordoet, zal er alles aan gedaan worden om het kind een positieve schoolervaring te kunnen bieden. Daarbij is dan wel hulp nodig. Jeugdhulp op school is daarbij onontbeerlijk, waarbij de vraag centraal staat wat het kind in kwestie nodig heeft.

Het gehele interview lezen met Greetje van den Os.

Scan de qr code!

Onze organisatie

Het samenwerkingsverband Zeeluwe is een stichting waarin alle aangesloten schoolbesturen binnen onze regio zijn vertegenwoordigd. Het doel van de stichting is het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband passend onderwijs

Zeeluwe is het samenwerkingsverband voor primair basisonderwijs van de 8 gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde (met als uitzondering de Berséba scholen). Er zijn 35 schoolbesturen aangesloten bij het samenwerkingsverband. Ongeveer 20.000 leerlingen volgen onderwijs op deze scholen. Het samenwerkingsverband werkt samen met 4 verschillende jeugdhulpregio's. In totaal gaat het om:

- 105 basisscholen
- 4 scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO)
- 3 scholen voor speciaal onderwijs (SO)

Zie bijlage 1 voor de deelnemende besturen en scholen. Het kantoor van Zeeluwe is gevestigd op de Gelreweg 22, 3843 AN te Harderwijk.

6.1 SCHOOLMODEL

Het samenwerkingsverband heeft er bij de oprichting in 2014 voor gekozen om te werken met het schoolmodel (bestuursmodel). De schoolbesturen in dit samenwerkingsverband kiezen er voor om passend onderwijs zoveel als mogelijk vanuit de eigen geledingen te organiseren in nauwe samenwerking binnen de gemeente. De schoolbesturen bekostigen dit o.a. vanuit de ontvangen ondersteuningsmiddelen.

De verantwoordelijkheid voor het bieden van passend onderwijs ligt primair bij de schoolbesturen en hun scholen.

Het kantoor van Zeeluwe heeft daarbij een faciliterende rol. Het past bij deze rol om vanuit vertrouwen en in dialoog met elkaar samen te werken. Dat principe hanteren we in de breedste zin: de Lokale tafels stellen zelf hun jaarplannen en doelen op, Zeeluwe monitort de komende 4 jaar vanuit dialoog waar het kan en alleen cijfermatig waar het moet. Ook de bekostiging decentraliseren we zoveel mogelijk naar de Lokale tafels. De keuze om het samenwerkingsverband als organisatievorm zo licht mogelijk te houden leidt ertoe dat schoolbestuurders, scholen en de bestuurder van het samenwerkingsverband werken volgens de consequente lijnen van het gekozen model. Dit betekent dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor:

- Het realiseren en ondersteunen van correcte naleving en uitvoering van de zorgplicht.
- Een goede ondersteuningsstructuur in de scholen.
- Doelmatige, effectieve en efficiënte inzet van de ondersteuningsmiddelen.

Het kantoor van Zeeluwe organiseert de verantwoording door de schoolbesturen van deze middelen op rechtmatigheid, doelmatigheid en kwaliteit. Deze verantwoording is zowel horizontaal als verticaal. Zie hiervoor hoofdstuk 3. Het dekkend netwerk wordt daarmee door de schoolbesturen zelf, vanuit hun eigen onderwijskundige en pedagogische visie en opdracht, vormgegeven. Decentrale invulling van een collectief dekkend netwerk stimuleert immers de eigen schoolse en school bestuurlijke verantwoordelijkheid en leidt tot inrichtingsvrijheid, scholen die onderling mogen verschillen in hun aanpak en daarmee meer keuzemogelijkheden in het aanbod. In beginsel kiezen de schoolbesturen ervoor om aan iedere ingeschreven leerling passend onderwijs te bieden, ook aan de leerlingen die extra ondersteuning vragen. Daartoe worden door het samenwerkingsverband ondersteuningsmiddelen overgemaakt aan de schoolbesturen, die vervolgens passend onderwijs realiseren.

Voor leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoeften de mogelijkheden van de reguliere basisschool overstijgen is gespecialiseerd onderwijs beschikbaar. Zeeluwe faciliteert de schoolbesturen hierin en houdt – zoals het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs voorschrijft - zicht op het ondersteuningsaanbod, de kwaliteit en het dekkend netwerk. Zeeluwe is verantwoordelijk voor de advisering over toelaatbaarheid tot het speciaal (basis) onderwijs en het afgeven van de TLV's.

6.2 BESTUURLIJKE VORMGEVING

De afgelopen periode is het bestuursmodel van Zeeluwe gewijzigd van een onetier naar een twotier model. Dat betekent dat bestuur en toezicht eerst ondergebracht waren in één orgaan maar dat er nu een onafhankelijke Raad van Toezicht (RvT) is. De bestuurder vormt het bevoegd gezag van de stichting en is belast met de uitvoerende bestuurstaken. De bestuurder is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en de uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband. Hij vertegenwoordigt de stichting. De bestuurder draagt jaarlijks zorg voor een jaarverslag waarin de resultaten van het financieel beleid staan opgenomen, inclusief een continuïteitsparagraaf. Dit jaarverslag is inzichtelijk op de website van Zeeluwe.

De bestuurder werkt samen met de aangesloten schoolbesturen aan de uitvoering en doorontwikkeling van het strategisch beleid. Daarnaast is hij belast met de door de RvT gemandateerde taken en bevoegdheden en legt hij verantwoording af aan de RvT van het samenwerkingsverband. De bestuurder laat zich hierbij ondersteunen door een klein en professioneel stafbureau. Er is brede steun voor het gekozen bestuurlijke model. Het consequent werken volgens dit model vraagt om een aanpak die geleid wordt door de schoolbesturen zelf.

6.3 RAAD VAN TOEZICHT (RVT)

De RvT houdt op basis van een toezichtkader toezicht op het functioneren van het samenwerkingsverband en de bestuurder van het samenwerkingsverband in het bijzonder. De RvT heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de bestuurder en richt zich bij de vervulling van hun taak naar het belang van de stichting. Kernelementen van de toezichthoudende taak zijn o.a.:

- Goedkeuring van het jaarverslag, waarbij aandacht voor de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige besteding.
- Toezicht uitvoering taken en uitoefening van de bevoegdheden door de bestuurder.
- Aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening.
- Het werkgeverschap ten opzichte van de bestuurder.
- Met raad terzijde staan van de bestuurder en fungeren als klankbord.

6.4 LOKALE TAFELS

Samenwerking tussen de schoolbesturen, zorg, welzijn en gemeenten vindt plaats aan de 8 Lokale tafels te weten Epe, Elburg, Nijkerk, Ermelo, Nunspeet, Harderwijk, Putten en Zeewolde. De Lokale tafels hebben ieder hun eigen insteek en werkwijze. Om de verbinding met het hele samenwerkingsverband te houden, is er op de bijeenkomsten van de Lokale tafels met regelmaat een medewerker vanuit het kantoor van Zeeluwe aanwezig.

Eens per jaar nodigt het kantoor van Zeeluwe alle betrokkenen van de Lokale tafels uit voor inhoudelijke afstemming van de beoogde activiteiten en de voortgang in de uitvoering het ondersteuningsplan. De jaarlijkse verantwoording van de Lokale tafels wordt verwerkt in het jaarverslag van het samenwerkingsverband (zie hoofdstuk over monitoring).

6.5 PROCESBEGELEIDERS

Alle tafels hebben een procesbegeleider die de schakel is tussen de gemeente, de besturen, lokale partners en het samenwerkingsverband (zie bijlage 5). De procesbegeleider is onder andere verantwoordelijk voor:

- De korte lijnen tussen de stakeholders op de Lokale tafel.
- De verbinding met Zeeluwe door het aanjagen van de Zeeluwethema's.
- Zorgen dat de Lokale tafels jaarlijks minstens 4x per jaar bij elkaar komen.

Wat verandert er in de samenwerking met de procesbegeleiders?

- De procesbegeleiders versterken de lokale samenwerking zowel op proces als op inhoud (zo nodig ook op casuïstiekniveau) in afstemming met de schoolbestuurders.
- Ze werken vanuit inhoud en het leerlingperspectief en zijn daarnaast in staat overzicht te houden (helicopterview) en met alle betrokken stakeholders tot resultaten te komen.
- Er vindt 5x per jaar een overleg plaats tussen de procesbegeleiders en het kantoor van Zeeluwe over de stand van zaken van de Zeeluwethema's op de Lokale tafels. Hierdoor kennen de procesbegeleiders deze overkoepelende thema's goed en zijn de aanjagers van deze thema's op hun Lokale tafel.

6.6 ONDERSTEUNINGSPLANRAAD (OPR)

De OPR is een medezeggenschapsorgaan. Ouders, leerlingen (vo) en leerkrachten hebben medezeggenschap over het beleid en de verdeling van de ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband.

De OPR heeft via de Wet Passend Onderwijs de taak om minimaal eens per 4 jaar instemming te geven aan het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

De OPR denkt mee over belangrijke thema's en helpt bij het bewaken van de doelen die het samenwerkingsverband heeft gesteld.

De OPR bestaat uit 8 leerkrachten en 8 ouders. Zij worden gekozen uit en door de leerkrachten die verbonden zijn aan een school die deel uitmaakt van Zeeluwe; de ouders worden gekozen uit en door de ouders van de leerlingen van de scholen binnen Zeeluwe. De OPR handelt in overeenstemming met het 'Reglement Ondersteuningsplanraad' en het 'Medezeggenschapsstatuut Ondersteuningsplanraad samenwerkingsverband'. Deze stukken kunnen worden geraadpleegd op de website van Zeeluwe.

6.7 FINANCIËN EN RISICOPARAGRAAF

In bijlage 6 vindt u de meerjarenbegroting 2024-2029 in cijfers van de Stichting Zeeluwe.

Deze begroting is de financiële vertaling van de activiteiten en het beleid van het samenwerkingsverband en is deels geënt op het 'oude' ondersteuningsplan dat loopt tot 1 augustus 2024 en deels op het 'nieuwe' voorliggende ondersteuningsplan dat loopt tot 1 augustus 2028. De begroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2029 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 04-12-2023. Voor een uitgebreide toelichting op de meerjarenbegroting verwijzen wij naar de het begrotingsdocument "MJB 2024" van Zeeluwe.

Samengevat zijn de belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenbegroting:

- Realiseren van de doelen zoals verwoord in het ondersteuningsplan.
- Realiseren van de doelstellingen in het kader van de verbeterpunten passend onderwijs.
- Het waarborgen van financiële soliditeit voor het samenwerkingsverband in de vorm van voldoende weerstandsvermogen, liquiditeit en solvabiliteit.

Risico	Uitwerking	Mogelijke consequentie
Ontwikkelingen in de leerlingpopulatie	Er lijkt een verandering op te treden in de leerlingpopulatie. We zien een toename van gezinsvervangende huizen; verdichting van problematiek in gezinnen door o.a. armoede en gezinsproblematiek; overheidsbeleid m.b.t. de opvang van vluchtelingen is lastig om op te anticiperen	Leerkrachten worden overvraagd, sterkere instroom GO. Meer vraag naar zware ondersteuning in SO. Wisseling van personeel.
Personeel variabelen	Door schaarste aan personeel bestaat de mogelijkheid dat scholen te maken krijgen met onvoldoende kwalitatief personeel, wat gevolgen kan hebben voor de kinderen in de klas. Met name kinderen met complexe ondersteuningsvragen kunnen hierdoor sneller verwezen worden.	Kinderen zitten op de verkeerde plek of ontvangen geen onderwijs. Stijging verwijzingspercentage en daarmee groei s(b)o en verminderde beschikbaarheid ondersteuningsmiddelen.
Onvoldoende progressie bij gemeenten en zorgaanbieders om zorg en onderwijs aan elkaar te koppelen	De samenwerking tussen de gemeenten blijkt in de praktijk soms weerbarstig. Onderdelen van dit plan kunnen daardoor mogelijk niet of vertraagd gerealiseerd worden.	Kinderen krijgen te laat of gefragmenteerd ondersteuning

Risico	Uitwerking	Mogelijke consequentie
Kwaliteit van de scholen voldoet niet aan de inspectienorm	Dit vraagt van scholen een interne verbeteropdracht die de samenwerking naar de achtergrond kan doen schuiven.	Mogelijk geen passend en/of dekkend netwerk.
Financiële ontwikkelingen (inclusief ontschotting)	Minder middelen beschikbaar voor de realisatie van het dekkend netwerk.	Zie gevoeligheidsanalyse (bijlage).
Wisselend overheidsbeleid	Door telkens nieuwe prioriteiten te stellen onduidelijke focus. Vernieuwing vraagt tijd.	Mogelijk niet tijdig, juist of volledig kunnen handelen.

“ Waar het schuurt spreek je het lerend vermogen aan. ”

Marco van der Zwaard | Algemeen directeur HSN (Nijkerk)

“ Het OP heeft als doel het werk van de professional met de kinderen te versterken. ”

Marco van der Zwaard is algemeen directeur HSN en heeft een toezichhoudend bestuur; er wordt gewerkt volgens het besturingsmodel mandatering. Naast zijn werkzaamheden als algemeen directeur is hij voorzitter van de onderwijsregio Koerskracht met de CHE en werkt hij gemiddeld één dag per week als docent op Hogeschool VIAA, de schoolleidersopleiding en de MEL van Penta Nova.

Fysieke omgeving

Marco's overtuiging is: wat je belangrijk vindt, straal je uit en verzorg je goed. Dat geldt ook voor het OP. Het OP moet zichtbaar en daarmee uitvoerbaar zijn op de scholen. De geest van wat je wilt, bijvoorbeeld inclusief onderwijs, moet passen in de fysieke omgeving waarin je werkt. Als de omgeving, zoals het schoolgebouw, verbeeldt wat je nastreeft, nodigt dat uit tot nieuw gedrag. De vraag is wel of bijvoorbeeld onze schoolgebouwen al in voldoende mate aangepast zijn aan de ambities die we met elkaar geformuleerd hebben. Dit vraagt verbeeldingskracht om onze ambities te vertalen naar noodzakelijke aanpassingen van die fysieke omgeving.

Thuiszitters, samenwerken en inclusie

Het begrip 'thuiszitters' zal nog wat scherper gedefinieerd moeten worden, zodat duidelijk is waar we naar streven. Het begint met de wettekst, maar daarnaast zal er een gedeelde begripsbepaling moeten zijn.

Het werkt het best als we open zijn over waar het om gaat. Laten we als het ware 'namen en rugnummers noemen'; hoeveel kinderen zitten thuis, wat is de casuïstiek, waarom zitten ze thuis? Er zullen vast en zeker rode lijnen te onderscheiden zijn waarmee aan de slag gegaan kan worden. Laten we van daaruit het dekkend netwerk organiseren, evalueren en verbeteren.

De kracht van de gemeenschap

Als uitgegaan wordt van de gemeenschapsbenadering in plaats van de systeembenadering, kan een kind bijvoorbeeld op een zorgboerderij ook tot ontwikkeling komen. Laten we ons aanbod inclusiever maken en daarbij de vraag stellen wat we dan als gemeenschap te doen hebben voor deze kinderen.

Marco voelt de vrijheid om daar binnen Zeeluwe met elkaar over te spreken. De vraag die we onszelf daarbij moeten stellen is of wij ons verbeeldingsvermogen kunnen verbreden, zodat wij andere beelden krijgen over wat er zou moeten gebeuren.

Marco ziet het OP als een agenda voor de komende vier jaar. Er staan ambitieuze strategische doelen in geformuleerd. Aan de lokale tafels zijn de jaarplannen als het ware de uitvoering-sagenda. Waarbij Nijkerk een andere gemeente is dan bijvoorbeeld Putten. Dus zijn de aanpakken ook anders. Geen 'one size fits all' dus.

Het gehele interview lezen met Marco van der Zwaard.

Scan de qr code!

“ Het vraagt verbeeldingskracht om onze ambities te vertalen naar noodzakelijke aanpassingen van de fysieke omgeving. ”

Marco van der Zwaard | Algemeen directeur HSN (Nijkerk)

A photograph of a blue jacket hanging on a rack in a store. The jacket is the central focus, with its texture and details like a pocket and zipper visible. In the background, other clothing items and store fixtures are blurred. A semi-transparent green and blue rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing white text.

Toelichting en verantwoording

Bijlagen

Bijlage 1.	Aangesloten besturen	94
	Kengetallen	98
Bijlage 2.	Gevoeligheidsanalyse	99
Bijlage 3.	Jaarplannen Lokale tafels	100
Bijlage 4.	Monitoring schoolbesturen	101
Bijlage 5.	Basisprofiel procesbegeleider	103
Bijlage 6.	Meerjarenbegroting	105
Bijlage 7.	Basis ondersteuningsprofiel	108
Bijlage 8.	Zorgplicht	114
Bijlage 9.	Plaatsing van kinderen op SBO of SO (toelaatbaarheid)	118
Bijlage 10.	Afspraak verlengde onderinstroom	130
Bijlage 11.	Solidariteit	131
Bijlage 12.	Vangnetbepaling SO en SBO	132
Bijlage 13.	Afspraak verwijzer betaalt boven de 1% naar het SO en 2% naar het SBO	132
Bijlage 14.	Groeiregeling SO en SBO	133
Bijlage 15.	Afspraken bij onvoldoende budget samenwerkingsverband	134
Bijlage 16.	Procedure en criteria voor verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen	135
	Wetgeving en referenties	138
Bijlage 17.	Bekostiging van het samenwerkingsverband	138
Bijlage 18.	Wetgeving artikel 18a Wet Primair Onderwijs	139
Bijlage 19.	Wettelijk verplichte onderdelen van het Ondersteuningsplan	146
Bijlage 20.	Begrippen- en afkortingenlijst	150
Bijlage 21.	Samenvatting monitor Kohnstamm Ondersteuningsplanperiode 2020-2024	154

BIJLAGE 1 | AANGESLOTEN BESTUREN

nr.	Schoolbesturen/VvA	Gemeenten	Elburg	Epe	Ermelo	Harderwijk	Nijkerk	Nunspeet	Putten	Zeewolde	Totaal
BO	1 24533	Vereniging Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Nunspeet						6			6
	2 30357	Stichting Katholiek Onderwijs Zeewolde								1	1
	3 34893	Vereniging "Scholen met de Bijbel", Buurtsch. Horst en Telgt Ermelo			1						1
	4 36778	Vereniging tot Stichting & Instandhouding ener Christelijke School te Oene; Scholengroep Ijsselrijk		1							1
	5 39912	Stichting onderwijsgemeenschap 'De Hoeve'					1				1
	6 40400	Stichting Islamitische Scholen El-Amal				1					1
	7 40862	Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Putten							5		5
	8 40888	Stichting Catent			1						1
	9 40945	CorDeo Scholengroep				1	1			1	3
	10 40950	Stichting Katholiek Onderwijs (SKO) Flevoland en Veluwe				3		1	1		7
	11 41337	Stichting Protestants Christelijk Onderwijs (PCO) "Geldersche Vallei"					5				5
	12 41345	Stichting Proo Noord-Veluwe/Stichting Aurora Onderwijsgroep			1	3		1	1		15
	13 41481	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief					1				1
	14 41632	Stichting Florion Vereniging voor Gereformeerd Primair Onderwijs	1					1			2
	15 41634	Stichting Jenaplan onderwijs Epe e.o.		1							1
	16 41736	Stichting ProCon, Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs		5							5
	17 41813	Ante, Stichting voor openbare en samenwerkingsscholen								4	4
	18 42523	Stichting Interconfessioneel Basisonderwijs Zeewolde								1	1
	19 42596	De Meent, Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs in de gemeente Elburg	5								5
	20 42600	Stichting Codenz Christelijke Onderwijs Dronten-Zeewolde								3	3
	21 42818	Veluwe Onderwijsgroep		3							3
	22 63039	Vereniging 't Blokhuus					1				1
	23 71488	Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort e.o.					1				1
	21 42818	Veluwe Onderwijsgroep		3							3
	22 63039	Vereniging 't Blokhuus					1				1
	23 71488	Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort e.o.					1				1

BIJLAGE 1 | AANGESLOTEN BESTUREN

nr.	Schoolbesturen/VvA	Gemeenten	Gemeenten							Totaal		
			Elburg	Epe	Ermelo	Harderwijk	Nijkerk	Nunspeet	Putten		Zeewolde	
BO	24	76819	Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs Ermelo			6						6
	25	77456	Stichting Vrijescholen Athena				1					1
	26	83579	Stichting Hervormde Scholen en Christelijke Kindcentra De Drieslag					1				1
	27	83656	Vereniging 'een School met den Bijbel' Oostendorp	1								1
	28	84215	Vereniging tot Stichting en Instandhouding van een School met de Bijbel te Ernst		1							1
	29	85476	Stichting voor Christelijk Onderwijs, VCO Harderwijk-Hierden				11					11
	30	86802	Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs te Hulshorst						1			1
	31	89155	Hervormde Schoolvereniging te Nijkerk					6				6
32	90169	Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs Putten							3		3	
Totaal BO			11	18	9	20	17	10	10	10	105	
SBO	33	41671	Stichting EduCare, Chr. Speciaal Onderwijs te Harderwijk e.o.				1	1	1			3
	34	62129	Stichting Volare		1							1
	Totaal SBO			0	1	0	1	1	1	0	0	4
SO	41671	Stichting EduCare, Chr. Speciaal Onderwijs te Harderwijk e.o.				1		1				2
	62129	Stichting Volare						1				1
	35	De Twijn										
	Totaal SO			0	0	0	1	0	2	0	0	3
Totaal			11	20	10	24	18	12	11	10	112	

BIJLAGE 1 | KENGETALLEN

In onderstaande tabel vindt u een opsomming van een aantal kengetallen van Zeeluwe. De gegevens hebben betrekking op 2024:

kengetallen	
gemeenten	8
besturen BAO	32
besturen SO/SBO	2
leerlingen BAO	21.045
leerlingen SBO	493
leerlingen SO	486
deelnamepercentage SBO	2,3%
deelnamepercentage SO	2,3%
toename SBO ten opzichte van vorig jaar	7,30%
toename SBO ten opzichte van vorig jaar	7,90%
inkomsten	€ 18,3 mln.
wettelijke overdrachten	€ 11,1 mln.
extra ondersteuning	€ 6,8 mln.
dekkend netwerk en HB	€ 1,0 mln.

BIJLAGE 2 | GEVOELIGHEIDSANALYSE

Om zicht te krijgen op de risico's in de meerjarenbegroting 2024 worden onderstaand 3 scenario's beoordeeld.

Allereerst is vastgesteld wat een hoger percentage SO respectievelijk SBO zou kosten. Vervolgens is onderzocht wat het effect van een verschuiving in de TLV-vraag van categorie Laag naar Midden en Hoog zou betekenen.

Een hoger aandeel SO-leerlingen

In de begroting is uitgegaan van een stijgend aantal SO-leerlingen van 453 in 2023 tot 486 in 2024. Dat is een stijging van het deelnamepercentage met 0,14 procentpunt. Het deelnamepercentage stijgt van 2,12% naar 2,26% in 2024. De extra kosten hiervan bedragen € 604.000. Dat is een gewogen (het betreft hier een mutatie van verschillende categorieën) gemiddelde van € 18.300 per leerling. Omgerekend kan Zeeluwe hierdoor € 29 minder per leerling aan extra ondersteuningsmiddelen afdragen. Zichtbaar is dat een relatief beperkte afwijking forse invloed heeft.

Een hoger aandeel SBO-leerlingen

In de begroting is uitgegaan van een stijgend aantal SBO-leerlingen van 457 in 2023 tot 493 in 2024. Dat is een stijging van het deelnamepercentage met 0,15 procentpunt. Het deelnamepercentage stijgt van 2,14% naar 2,29% in 2024. De extra kosten hiervan bedragen € 290.000. Omgerekend kan Zeeluwe hierdoor € 14 minder per leerling aan extra ondersteuningsmiddelen afdragen. Zichtbaar is dat ook hier een relatief beperkte afwijking forse invloed heeft.

Een hoger aandeel toelaatbaarheidsverklaringen SO voor de categorieën Midden en Hoog

In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een verdeling over de categorieën Laag, Midden en Hoog gebaseerd op de gegevens van 1-2-2023. Stel dat deze verdeling gaat verschuiven waarbij zo'n 2% van de categorie laag (8 leerlingen) gaan vallen onder de categorie midden en hoog, dan zijn de extra kosten daarvan in 2024 ongeveer € 100.000, omgerekend € 5 per leerling minder aan extra ondersteuningsmiddelen.

BIJLAGE 3. JAARPLANNEN LOKALE TAFELS

Op alle 8 Lokale tafels worden er - op basis van de Plan, Do Check, Act methode - per schooljaar jaarplannen gemaakt en uitgevoerd met als doel de kwaliteit te verbeteren en te verduurzamen.

Per onderwerp wordt aangegeven welke activiteiten daarvoor uitgevoerd gaan worden, wie wat uitvoert, hoe de communicatie verloopt, wanneer en wat de bereikte resultaten zijn. Hierin worden in ieder geval de Inspectiethema's en de Zeeluwethema's uitgewerkt. Verder wordt vastgesteld hoe bereikte resultaten gemeten zullen worden. Aan het einde van een schooljaar worden de jaarplannen geëvalueerd en bijgesteld. Op basis daarvan worden nieuwe jaarplannen opgesteld. worden nieuwe jaarplannen opgesteld.

BIJLAGE 4 | MONITORING SCHOOLBESTUREN

Monitoring gebeurt vanuit dialoog. Kernbegrippen bij de monitoring zijn positief kritisch, veiligheid, geen afrekencultuur en scherp op de inhoud. Op de Inspectiethema's jaarlijks en op de Zeeluwethema's tweejaarlijks.

Doelmatigheid en rechtmatigheid

Doelmatige en rechtmatige besteding van de ondersteuningsmiddelen is besteding op de 3 Zeeluwethema's. Het samenwerkingsverband geeft jaarlijks reikwijdte en kaders aan van de besteding ondersteuningsmiddelen en werkt van tevoren uit waaraan de ondersteuningsmiddelen besteed mogen worden. De Lokale tafels geven hier in de jaarplannen invulling aan. Zie hoofdstuk 3.3.

Jaarplannen en data voor de Inspectie

In verband met de verantwoording aan Inspectie vinden jaarlijks de evaluaties van de jaarplannen plaats, per tafel aan de hand van de definitie van het Ministerie van Onderwijs of een eigen scherpere definitie wanneer deze is opgesteld. Tijdens deze evaluatie worden de verantwoording van de bekostiging per tafel (niet per bestuur), het verwijzingspercentage en terugplaatsing en het aantal thuiszitters besproken. Hierbij wordt van, en met elkaar geleerd. De evaluatie is op basis van cijfers, maar er is ook ruimte voor een gesprek. Vragen die aan bod komen zijn onder andere:

- Wat doen we met elkaar om te zorgen dat alle leerlingen op de juiste plek zitten?
- Hoeveel (dreigende) thuiszitters en leerlingen met een vrijstelling zijn er per bestuur en wat is eraan gedaan om dit te voorkomen?

- Is er sprake van een dekkend netwerk wat betreft:
 - o Voorzieningen
 - o Expertise
 - o Doorgaande lijn (waaronder vroegsignalering)
 - o Afstemming
 - o Zorgplicht.
- Welke leerlingen kunnen er teruggeplaatst worden naar een reguliere school?
- Zijn er op dit moment leerlingen met een vrijstelling onder artikel 5a LPW en komen die in aanmerking voor onderwijs?

Netwerk vitaliteit

Hier staat de vraag centraal hoe vitaal het netwerk binnen de regio van deze tafel is en wat de tafel van de netwerk vitaliteit van het totale samenwerkingsverband vindt. Daarnaast komen de volgende vragen aan bod:

- Welk cijfer geef je de samenwerking?
- Hoe vaak hebben de partners bij elkaar gezeten per tafel en als Zeeluwe?
- Hoe ervaren we de samenwerking?
- Wat hebben we bereikt wat betreft de Zeeluwethema's ?
- Hoe vruchtbaar is het lerend netwerk?

De verantwoording op de doelmatige inzet van de financiële middelen is geen onderwerp van dit gesprek. Deze financiële verantwoording wordt jaarlijks separaat bij de schoolbesturen opgevraagd. In het jaarverslag wordt daarover gerapporteerd.

BIJLAGE 5. BASISPROFIEL PROCESBEGELEIDER

Doel

De samenwerking en afstemming tussen besturen/scholen en andere partners op lokaal niveau bevorderen ten behoeve van het realiseren van lokale doelen o.a. inzake het dekkend netwerk.

Uitgangspunt

De betrokken besturen en kernpartners zijn en blijven verantwoordelijk. De procesbegeleider stimuleert en coacht.

Taken

1. Draagt zorg voor de uitvoering, evaluatie en desgewenste herijking van het lokale beleidsdocument.
2. Verantwoordelijk voor het functioneren van de ontwikkelgroepen (opdrachtverlening, bijsturen).
3. Organiseert overleg tussen scholen op verschillende niveaus in kader van passend onderwijs.
4. Bevordert dat scholen gezamenlijk en met andere partijen tot afspraken komen in het kader van het dekkend netwerk op lokaal niveau, zodat er voor ieder kind een passende aanbod is en er voldoende deskundigheid beschikbaar en geborgd is.
5. Stimuleert de realisatie van doorgaande lijnen voorschools- po- vo: er zijn afspraken over goede informatieoverdracht en afstemming.
6. Zorgt voor een goede afstemming onderwijs-jeugdbeleid dat bijdraagt aan 1 kind/gezin 1 plan.
7. Werkt samen met de gemeente/jeugdzorg en bevordert deze samenwerking, om in nauwe afstemming met de scholen tot goede 'arrangementen' onderwijs-zorg te komen.

8. Zoekt afstemming met S(BA)O en scholen om voor kinderen in de betreffende gemeente (s) tot zo thuisnabij mogelijke voorzieningen te komen.
9. Ondersteunt de besturen/scholen om te komen tot de afgesproken jaarplannen t.b.v. passend onderwijs. Binnen Zeeluwe wordt gewerkt met jaarplannen. Op basis daarvan worden subsidies/gelden verstrekt en verantwoord. Het jaarplan is gebaseerd op het lokale beleidsdocument. Inspecties vragen een jaarverantwoording en daarvoor is een jaarplan nodig.
10. Draagt zorg voor het proces van verantwoording afleggen met de kernpartners over de realisatie van de afgesproken doelen en behaalde resultaten. Gefaciliteerd door de gegenereerde data, zoals deze met elkaar zijn afgesproken.

- Welk cijfer geef je de samenwerking?
- Hoe vaak hebben de partners bij elkaar gezeten per tafel en als Zeeluwe?
- Hoe ervaren we de samenwerking?
- Wat hebben we bereikt wat betreft de Zeeluwethema's ?
- Hoe vruchtbaar is het lerend netwerk?

BIJLAGE 6 | MEERJARENBEGROTING

Meerjaren begroting

In de onderstaande tabel een gecompriemd overzicht met de realisatie 2022, de begroting 2023, het verwachte resultaat 2023 en de MJB 2024:

x € 1.000	real 2022	bg 2023	prgn 2023	bg 2024	MJV 2025	MJV 2026	MJV 2027	MJV 2028	MJV 2029
Inkomsten	14.967	16.546	17.769	18.325	18.630	18.858	19.240	19.629	20.027
Uitgaven	14.817	17.782	18.592	19.908	18.690	18.844	19.289	19.645	20.020
Resultaat	150	-1.236	-822	-1.583	-60	14	-49	-15	7
v.v. voor/uit egalisatiereserve	-879	-878	-878	-	-	-	-	-	-

Baten

De baten van het samenwerkingsverband zijn een resultante van de leerlingenaantallen en de laatst bekende tarieven van OCW:

x € 1.000	real 2022	bg 2023	prgn 2023	bg 2024	MJV 2025	MJV 2026	MJV 2027	MJV 2028	MJV 2029
Lichte ondersteuning	4.661	6.837	7.465	7.500	7.650	7.803	7.959	8.118	8.280
Zware ondersteuning	10.256	9.632	10.219	10.569	10.785	11.006	11.231	11.461	11.696
Schoolm. werk	50	50	58	50	50	50	50	50	50
HBhb reg en struct voorz				181	145				
Overige inkomsten	-	26	26	26	-	-	-	-	-
Totale inkomsten	14.967	16.546	17.769	18.325	18.630	18.858	19.240	19.629	20.027

Wettelijke afdrachten

De wettelijke afdrachten van het samenwerkingsverband zijn tevens een resultante van de leerlingenaantallen en de gehanteerde tarieven van OCW:

x € 1.000	real 2022	bg 2023	prgn 2023	bg 2024	MJV 2025	MJV 2026	MJV 2027	MJV 2028	MJV 2029
SO - ondersteuning	5.994	6.471	6.843	7.331	7.587	7.853	8.128	8.414	8.711
SBO - ondersteuning	132	3.001	3.032	3.271	3.403	3.540	3.683	3.832	3.987
Groei SO, SBO	718	400	200	400	400	400	400	400	400
Grensverkeer	86								
Schoolm. werk	50	51	58	51	51	51	51	51	51
Totaal Wett. overdrachten	6.980	9.923	10.134	11.052	11.440	11.844	12.262	12.697	13.149

Kosten per programma

Voor het samenwerkingsverband is het verschil tussen de baten en de wettelijke afdrachten beschikbaar voor extra ondersteuning aan scholen. Stichting Zeeluwe financiert uit dit budget de kosten m.b.t. ondersteuningsprogramma's inclusief de kosten voor het ondersteuningsbureau. Daar waar relevant zijn de kosten voor de meerjarenbegroting 2024 geïndexeerd (3%). In de tabel op de volgende pagina zijn de kosten per programma weergegeven en de bedragen aan extra ondersteuning per leerling die Zeeluwe doorbetaalt aan de scholen.

	real 2022	bg 2023	prgn 2023	bg 2024	MJV 2025	MJV 2026	MJV 2027	MJV 2028	MJV 2029
Ondersteuning scholen									
Inkomsten	14.967	16.546	17.769	18.325	18.630	18.858	19.240	19.629	20.027
Tarief BAO per leerling	€ 308	€ 308	€ 333	€ 320	€ 250	€ 250	€ 250	€ 245	€ 240
Tarief SBO per leerling	€ 154	€ 154	€ 167	€ 160	€ 125	€ 125	€ 125	€ 123	€ 120
Eenm. bet. BAO per leerling	€ 4,91	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 0
Eenm. bet. SBO per leerling	€ 2,45	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 0
Totaal eenmalige betaling	100								-
BAO - basis- & extra ond.	6.334	6.205	6.962	6.734	5.261	5.261	5.261	5.156	5.052
SBO - basis- & extra ond.	68	72	72	79	63	64	65	65	65
TLV-proces									
Primair proces TLV	156	159	159	164	169	174	179	184	190
Tweede desk. afgifte TLV	-	40	20	40	40	40	40	40	40
Thuiszitters									
Voorkomen Thuiszitters	67	70	20	70	72	74	76	78	80
Dekkend netwerk									
Dekkend Netwerk	525	600	530	600	600	600	600	600	600
HB activiteiten tbv dekkend aanbod				232	160	15	15	15	15
HB structurele voorziening				130	130				
Samenwerking									
Samenwerking	86	140	180	210	140	140	140	140	140
Kwaliteit, ondersteuning, verantwoording									
Kwaliteit	48	35	35	36	37	38	39	40	41
Monitoring	17	51	45	46	47	48	49	50	52
Solidariteit	3	20	3	20	21	22	23	24	25
Ondersteuningsplanraad	29	21	25	22	23	24	25	26	27
Ouderbetrokkenheid	3	30	5	10	10	10	10	10	10
Vraagbaakfunctie	15	16	16	16	16	16	16	16	16
Bureauondersteuning	489	400	385	447	460	474	488	503	518
Totale uitgaven	14.817	17.782	18.592	19.908	18.690	18.844	19.289	19.645	20.020

BIJLAGE 7 | BASIS ONDERSTEUNINGSPROFIEL

Standaard A: pedagogische aanpak

- Ons beleid over ons pedagogisch klimaat wordt door alle teamleden toepast.
Toelichting: denk aan regels over informatie verschaffen, omgangsvormen, belonen en straffen
- Wij nemen periodiek een kinderenquête af, waarin veiligheid herkenbaar is opgenomen.
- Het is voor ons duidelijk hoe we handelen bij pestgedrag.
- Wij werken met een vastgelegd veiligheidsbeleid.
Toelichting: denk aan protocol norm overschrijdend gedrag, melding "Veilig Thuis" (AMK)

Standaard B: didactische omgeving

- Wij hebben extra (orthodidactische) materialen
Toelichting: Er wordt gebruik gemaakt van aanvullende materialen voor taal/lezen/rekenen/wiskunde.
- Wij bieden extra rekenen aan voor kinderen die dat nodig hebben.
Toelichting: denk aan kinderen met een achterstand, sociaal emotionele problematiek (faalangst bijvoorbeeld) en meerbegaafde kinderen.
- Wij stemmen de leerstof af op verschillen tussen de kinderen.
- Wij stemmen de onderwijstijd af op verschillen tussen kinderen.
- Wij stemmen de werkvormen af op verschillen tussen kinderen.
- Wij stemmen de verwerking af op verschillen tussen de kinderen.
- Wij stemmen de instructie af op verschillen tussen de kinderen.
- Wij geven kinderen feedback over hun resultaten.

Standaard C: handelingsgericht werken

- We gebruiken voor de cognitieve ontwikkeling een leerlingvolgsysteem.
- We gebruiken voor de sociaal emotionele ontwikkeling een leerlingvolgsysteem.
- We gebruiken voor de fysieke ontwikkeling een leerlingvolgsysteem. Tenminste twee keer per jaar analyseren wij de resultaten op school-, groeps- en individueel niveau.
- We handelen snel als kinderen extra ondersteuning nodig hebben.
- Wij werken met groepsplannen met aandacht voor de cognitieve ontwikkeling.
- Wij werken met groepsplannen met aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Wij werken met groepsplannen met aandacht voor de fysieke ontwikkeling.
- Wij passen de groepsplannen ten minste tweemaal per jaar aan.
- Wij weten wanneer we een ontwikkelingsperspectief (OPP) op moeten stellen.
- Wij passen de ontwikkelingsperspectieven tenminste tweemaal per jaar aan.
- Wij hanteren voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een OPP met de kenmerken van handelingsgericht werken.
- Wij werken met een groepsoverzicht uitgaande van bevorderende en belemmerende factoren
- Wij formuleren onderwijsbehoeften in termen van belemmerende en bevorderende factoren.
- Wij beschrijven de onderwijsbehoeften altijd integraal.
Toelichting: met integraal bedoelen we het kind in zijn/haar context (dus gezin en vrije tijd nemen we mee).

Standaard D: beleid en organisatie

- Onze systematiek van onderwijsondersteuning hebben wij uitgewerkt.
Toelichting: denk aan de interne procedures, de taak en functie van de interne begeleider (IB, gericht op kinderen die extra ondersteuning nodig hebben).
- Onze ondersteuningsprocedures werken in de praktijk.
Toelichting: denk bijvoorbeeld aan de "één-zorgroute".
- Wij evalueren jaarlijks ons systeem van de onderwijsondersteuning.
- Wij trekken consequenties uit de opbrengsten van deze evaluatie.
Toelichting: denk aan het werken met een verbeterplan of het opstellen van een ontwikkelagenda
- Wij borgen de kwaliteit van het systeem van onze onderwijsondersteuning.
- Taken en verantwoordelijkheden van leraren en directie op het terrein van de onderwijs-ondersteuning zijn duidelijk.
- Wij kunnen snel deskundigheid inschakelen voor hulp.
Toelichting: Denk aan deskundigen van de jeugdzorg of van de jeugdgezondheidszorg of bij het eigen bestuur of met andere besturen in een lokale/sub regionale situatie.
- Onze Intern Begeleider participeert in een bovenschools-netwerk.
- Wij verantwoorden ons aan ouders over onze ondersteuningsstructuur.
- Bij alle vormen van evaluatie gebruiken wij de PDCA-cyclus.
Toelichting: PDCA staat voor de cyclische aanpak van plan, do, check en act.
- Wij kennen een actief terugplaatsingsbeleid met het SBO.
- Wij kennen een actief terugplaatsingsbeleid met het SO.

Standaard E: professionaliteit

- Wij zijn deskundig in het begeleiden van kinderen met extra onderwijsbehoeften.
Toelichting: We hebben het begrip deskundig niet verder gedefinieerd, u bepaalt dus zelf wat u deskundig genoeg vindt.
- Wij beschikken over didactische competenties (bv. gedifferentieerd werken).
- Wij beschikken over pedagogische competenties (bv. omgaan met respect, omgangsregels handhaven).
- Wij beschikken over organisatorische competenties (bv. goed klassenmanagement).
- Wij hebben een deskundige interne begeleiding (IB).
Toelichting: met integraal bedoelen we het kind in zijn/haar context (dus gezin en vrije tijd nemen we mee).

Standaard F: communicatie

- Wij gebruiken de ervaringsdeskundigheid van ouders (lees: of verzorgers en/of voogd).
- Wij bevragen ouders over hun wensen en verwachtingen.
- Wij bevragen ouders over hun ervaringen in de thuissituatie en het 3e milieu (bijv. de voetbalclub).
- Wij betrekken ouders bij het opstellen en evalueren van het ontwikkelingsperspectief voor hun kind.
- Wij betrekken het kind bij het opstellen en evalueren van zijn/haar ontwikkelingsperspectief

- Wij maken afspraken met ouders over de extra ondersteuning en wie waarvoor verantwoordelijk is.
- Wij ondersteunen ouders en kinderen bij de overgang naar een andere school.
- Wij houden met kinderen die extra ondersteuning hebben een exitinterview.

Standaard G: doorgaande lijn

- Er is warme overdracht (onder andere vroegsignalering) van voorschoolse instellingen naar onze school.
Toelichting: met warme overdracht bedoelen we dat er een gesprek over het kind plaatsvindt.
- Er is warme overdracht van het speciaal basisonderwijs (bij terugplaatsing) naar onze school.
- Er is warme overdracht van het speciaal onderwijs (bij terugplaatsing) naar onze school.
- Er is warme overdracht binnen onze school tussen de leerjaren.
- Wij hebben ons aannamebeleid vastgelegd.
- Wij dragen zorgvuldig over aan het voortgezet onderwijs.

Standaard H: voor het speciaal onderwijs

- Er is warme overdracht van voorschoolse instellingen op onze school.
- Er is warme overdracht van het (speciaal) basisonderwijs bij plaatsing naar onze school.
- Er is warme overdracht van ander speciaal onderwijs (bij (terug) plaatsing) naar onze school.

- Er is warme overdracht binnen onze school tussen de leerjaren.
- Wij hebben ons aannamebeleid vastgelegd.
- Wij dragen zorgvuldig over aan het voortgezet speciaal onderwijs of aan het voortgezet onderwijs.
- Onze commissie van begeleiding is actief betrokken bij ons terugplaatsingsbeleid.
- Wij werken met symbiose
Toelichting: Symbiose betekent dat het kind nog op het speciaal onderwijs staat ingeschreven, maar wel een aantal lessen of dagdelen bij u het onderwijs volgt.
- Wij houden (minimaal een jaar) contact met de toeleverende school
- Wij werken met de LECSO-normering.

Extra ondersteuning binnen het netwerk van onderwijs en ondersteuning

Extra ondersteuning in het regulier basisonderwijs kan bijdragen aan het voorkomen van een plaatsing in het S(B)O. Een leerling kan daardoor zo thuis nabij mogelijk passend onderwijs (blijven) volgen. Voor extra ondersteuning kan de school een beroep doen op experts die hiervoor bekostiging ontvangen van de overheid. Samenwerkingsverband Zeeluwe bekostigt ook diverse experts voor het bieden van consultatie en advies. Daarnaast zijn er andere professionals met specifieke expertise, hiervoor kunnen de school(besturen) de middelen voor extra ondersteuning inzetten die zij van het samenwerkingsverband ontvangen. De school bepaalt samen met de ouders en leerling welke extra ondersteuning nodig is. Dit kan binnen of buiten de groep en individueel of aan de groep geboden worden. Ook deze vormen zijn vastgelegd in het schoolplan van elke school.

BIJLAGE 8. ZORGPLICHT

De overheid heeft de zorgplicht voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, ingevoerd per 1 augustus 2014.

Informatieplicht

Ouders melden hun kind schriftelijk aan en hebben daarbij een informatieplicht; zij zullen naar waarheid moeten melden of er bijzonderheden zijn met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind, zeker als het gevolgen kan hebben voor het onderwijsaanbod. Het bestuur heeft het recht om ouders (aanvullende) informatie te vragen. Mocht het zo zijn, dat de ouders die aanvullende informatie niet verstrekken, dan vervalt de zorgplicht van de school. De school kan dan immers niet bepalen of er sprake is van het bieden van extra ondersteuning.

De zorgplicht geldt volgens de wet niet wanneer:

- de ouders de grondslag van de school niet respecteren of
- als er sprake is van een wachtlijst/groei-stop die de school hanteert i.v.m. te veel aanmeldingen en/of gebrek aan huisvesting.

Trajectplicht, geen acceptatieplicht

Het ondersteuningsaanbod moet door de school maximaal 6 weken na aanmelding worden aangeboden (met de mogelijkheid om 1 keer – beargumenteerd – te verlengen met 4 weken). Het aanbod voor extra ondersteuning is of op de eigen school/school van aanmelding of op een andere (speciale) basisschool of een school voor speciaal onderwijs.

Als op de school van aanmelding niet voldaan kan worden aan de extra ondersteuningsbehoefte dan heeft deze school dus de plicht om een passende andere school te vinden. Dit uiteraard in nauwe samenspraak met de ouders.

Een school kan niet vooraf een kwantitatieve norm stellen met betrekking tot het wenselijk aantal kinderen met ondersteuningsbehoeften. Een school kan bij aanmelding van bijvoorbeeld een kind met syndroom van Down wel aangeven dat er op school al zeven kinderen zitten met dit syndroom, maar kan daarmee niet automatisch beargumenteren dat de school hiermee haar maximale capaciteit heeft bereikt.

Elke casus waarbij sprake is van afwijzing op grond van dit argument moet door de school worden gemotiveerd. Kind-, gezins-, omgevings- en schoolfactoren zijn onderdeel van die motivatie. De school moet in de schoolgids aangeven wat zij aan basis- en extra ondersteuning kan bieden. De schoolgids is te vinden op de website van de school.

Aanmelding

Het kind heeft recht op een tijdelijke plaatsing als het toelatingsbesluit nog niet is genomen. Het is zeer gewenst dat het kind minimaal 10 weken voordat het naar school gaat, wordt aangemeld. Dat kan vanaf de leeftijd van 1 jaar, in ieder geval voordat het kind 4 jaar oud is. Kinderen kunnen op een wachtlijst worden geplaatst. Ouders kunnen bij verschillende scholen tegelijk aanmelden. Deze scholen kunnen binnen als buiten het samenwerkingsverband vallen.

Om te voorkomen dat er meerdere scholen worden belast met de aanmeldprocedure/het onderzoek naar de behoefte aan extra ondersteuning, moeten ouders op het aanmeldingsformulier hun eerste voorkeur aangeven. Na aanmelding onderzoekt die school of extra ondersteuning nodig is. Dit gebeurt mede op basis van informatie van de ouders.

Toelating

Bij de beslissing over toelating van een kind betreft de school de ondersteuningsbehoefte van het kind, zoals die na aanmelding is vastgesteld. De school bekijkt de mogelijkheden om in die ondersteuningsbehoefte te voorzien. Deze mogelijkheden hangen samen met de op school aanwezige expertise, het schoolondersteuningsprofiel en de eventuele afspraken die met schoolbesturen in het samenwerkingsverband zijn gemaakt over de begeleiding van kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Vanwege de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte en de wetgeving passend onderwijs hebben scholen de plicht om te onderzoeken of de school de extra ondersteuning, in de vorm van doeltreffende aanpassingen, zelf kan bieden. Als er een aanpassing nodig is, moet dat ook gebeuren, tenzij deze voor de school een onevenredige belasting vormt. Tijdens de periode van het onderzoek kan het kind al wel op school verblijven en onderwijs genieten, maar is dan nog niet ingeschreven. Ook kan voor een periode van maximaal 6 weken op een andere school het onderwijs worden gevolgd.

Alternatief

Wanneer een kind niet kan worden toegelaten tot de school van aanmelding, dient een passende plaats op een andere school te worden aangeboden. Dit gebeurt altijd in goed overleg met de ouders.

Tenslotte

In de zorgplicht staat de driehoek centraal die wordt gevormd door de wens van de ouder, het ontwikkelingsperspectief van de leerling en de (on)mogelijkheden van de school.

Dat betekent:

- geen ouders die kinderen altijd kunnen plaatsen, maar
- ook geen scholen die ouders en kinderen van het kastje naar de muur kunnen sturen.

BIJLAGE 9. PLAATSING VAN KINDEREN OP SBO OF SO (TOELAATBAARHEID)

Procedure aanvraag en afgifte toelaatbaarheidsverklaring

In de wetgeving passend onderwijs is vastgelegd dat het samenwerkingsverband een procedure opstelt voor toelating tot gespecialiseerde voorzieningen, zoals het SBO en SO.

Waar het bij een aanvraag om gaat is het antwoord op drie kernvragen:

- **Wat heeft dit kind nodig in deze situatie?**
- **Wat vraagt dit van ons handelen?**
- **Wat is best passende onderwijsplek voor dit kind?**

Bij de beoordeling aanvraag toelaatbaarheidsverklaring staat de volgende vraag centraal:

Zijn ouders, school van herkomst en SBO/SO er samen van overtuigd dat het gekozen arrangement (plaatsing in SBO/SO) op dit moment voor deze leerling de beste plaats is”?

In iedere gemeente wordt de komende planperiode 2024-2028 een standaardprocedure opgesteld zodat alle kinderen eerst binnen een lokaal netwerk worden besproken, alvorens de aanvraag wordt ingediend. Dit kan bijvoorbeeld in het lokale expertiseteam. In deze planperiode wordt bij het samenwerkingsverband de inzet van een tweede deskundige aangevraagd als onderdeel van de procedure aanvraag toelaatbaarheidsverklaring. Deze tweede onafhankelijke deskundige toetst de onderbouwing van de aanvraag. De procedure zelf blijft daarmee ongewijzigd. Als de handtekeningen van deze drie partners met die van twee onafhankelijke deskundigen onder de aanvraag tot toelating staan, checkt het ondersteunend bureau de aanvraag op volledigheid.

Wanneer dit in orde is, wordt de TLV door de bestuurder van het samenwerkingsverband afgegeven. Het aanvragen van een TLV is een proces en dit begint met het in kaart brengen van de onderwijsbehoefte van de leerling. De doorlooptijd voor de beoordeling van een reguliere TLV is 5 werkdagen, mits het dossier compleet is aangeleverd door de school.

Als ouders en schoolbestuur het niet met elkaar eens worden, kunnen ouders naar een onderwijsconsulent, de geschillencommissie passend onderwijs, de commissie gelijke behandeling of de rechter gaan. Als schoolbesturen bij hun beslissing blijven en een passende onderwijsplek aanbieden en ouders hun kind thuishouden, wordt de doorzettingsprocedure ingezet en de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

Nota bene:

het is wettelijk toegestaan voor een schoolbestuur om een TLV aan te vragen zonder toestemming van de ouders. Dit kan, omdat het schoolbestuur zich anders niet aan de zorgplicht kan houden, het schoolbestuur vindt immers een SBO of een SO-school een betere plek voor het kind. Voorwaarde om dit zo in te zetten is, dat het schoolbestuur kan aantonen dat een maximale inspanning is geleverd om tot overeenstemming te komen tussen ouders en school over de best passende onderwijsplek voor de betreffende leerling. De Commissie Onderinstroom beoordeelt het gelopen proces rondom de TLV aanvraag en de rechtmatigheid van de TLV aanvraag en adviseert de bestuurder hierover binnen drie weken. Het proces hieromtrent wordt in 2024 uitgewerkt.

Toelating

Het samenwerkingsverband voert de controle op de procedure uit.

Daarbij wordt het volgende gecontroleerd:

1. Ouders zijn vroegtijdig geïnformeerd en in alle fasen van de procedure geconsulteerd.
2. Er is duidelijk sprake van een handelingsgerichte aanpak. Uit het "Ontwikkelingsperspectiefplan" (OPP) blijkt dat de ondersteuningsbehoeften van het kind vertaald zijn in een planmatige, handelingsgerichte aanpak met een duidelijke inbreng van de ouders.
3. Er is tijdig gebruik gemaakt van expertise. De school heeft gebruik gemaakt van de diverse mogelijkheden tot ondersteuning.
4. De school heeft de mogelijkheid tot plaatsing in een andere basisschool of (indien aanwezig) een tussenvoorziening onderzocht. Plaatsing op een andere school binnen het eigen bestuur of eventueel een ander schoolbestuur kan de mogelijkheid bieden om thuisbij een passende aanbod voor het kind te vinden. Er kunnen zich situaties voor doen waarbij een andere school beter aan de specifieke behoeften van het kind kan voldoen. Ook hierbij is het van groot belang dat ouders meegaan in het zoeken naar een andere school. Hetzelfde geldt voor plaatsing in een "tussenvoorziening". Hierbij is altijd sprake van een tijdelijke plaatsing met de intentie dat het kind terugkeert naar eigen school en groep.
5. Het OPP is compleet ingevuld en gedocumenteerd. Dit document vormt de leidraad van de procedure en is de basis voor de toetsing. In dit document worden op handelingsgerichte wijze de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind, de plannen van aanpak en de evaluaties vastgelegd. Hiermee is het ook mogelijk om de kwaliteit van de gevolgde procedure en aanpak te meten. Het OPP is bij DUO aangemeld.

6. De handtekeningen van ouders, school van herkomst en school voor SBO/SO staan onder de aanvraag tot toelating in SBO/SO. De school voert met de ouders op instemming gericht overleg over de juiste aanpak. Ouders zijn daadwerkelijk partners, want ook zij hebben belang bij een goede en veilige ontwikkeling van hun kind. Dit vraagt van de school een proactieve houding. De school voor SBO/SO denkt mee over de vraag hoe lang plaatsing in SBO/SO noodzakelijk is en aan welke voorwaarden voldaan moet worden om verantwoorde terugkeer in een basisschool mogelijk te maken.

In het ondersteuningsplan 2020-2024 is de maximumtermijn van 3 jaar voor een toelaatbaarheidsverklaring losgelaten. Dat betekent dat een toelaatbaarheidsverklaring voor de gehele schoolperiode kan worden afgegeven, tenzij er redenen zijn om dit niet te doen.

Bezwaarmogelijkheden

Ouders of school kunnen gemotiveerd bezwaar aantekenen tegen een TLV-beslissing, het is een beschikking in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Zeeluwe legt dit bezwaar voor aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie te Utrecht. Daarnaast hebben belanghebbenden de mogelijkheid, bij onenigheid over het OPP of over weigering en verwijdering, een geschil voor te leggen aan de landelijke Geschillencommissie passend onderwijs.

Alle scholen en samenwerkingsverbanden zijn bij deze commissie aangesloten. De commissie geeft binnen 10 weken een oordeel over het geschil.

Onderinstroom:

Aanvragen voor jonge kinderen voor plaatsing S(B)O

Voor jonge kinderen met zware ondersteuningsvragen is vastgelegd dat een toelaatbaarheidsverklaring kan worden aangevraagd via de Commissie Onderinstroom. Deze aanvraag kan wettelijk alleen worden gedaan door scholen (basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs). Dat betekent dat ouders en voorschoolse instellingen, daarbij ondersteund door zowel deskundigen uit de gemeentelijke zorgstructuur als orthopedagogen vanuit het samenwerkingsverband moeten weten wat de juiste school voor dit kind zal zijn. Indien dit (nog) niet duidelijk is, kan aan de Commissie Onderinstroom advies worden gevraagd. Aan de Commissie Onderinstroom kan in bepaalde gevallen ook door scholen en voorschoolse voorzieningen advies gevraagd worden over aanvragen TLV vanuit (verlengde) onderinstroom en TLV ophoging SO naar Midden-Hoog als ook de omzetting van SBO TLV naar een SO TLV. Een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring Onderinstroom wordt bij voorkeur minimaal drie maanden voor de overstap naar onderwijs ingediend; bij deze aanvraag wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bevindingen en adviezen van de deskundigen die reeds bij het kind zijn betrokken. De Commissie Onderinstroom adviseert de bestuurder van het samenwerkingsverband over de toekenning van deze toelaatbaarheidsverklaringen; de bestuurder besluit over de definitieve toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring.

Terugplaatsing van S(B)O naar regulier

De school voor SBO/SO bespreekt jaarlijks met de ouders het ontwikkelingsperspectief (OPP). Daarnaast vindt er jaarlijkse een bespreking per SO/SBO locatie plaats vanuit het kantoor van het samenwerkingsverband, van de TLV's waarbij een verplaatsing past bij de ontwikkeling van de leerling.

Voor de leerlingen waar het regulier basisonderwijs betreft wordt contact gezocht met het plaatselijke expertiseteam om i.o.m. ouders en het gespecialiseerd onderwijs te zoeken naar een passende reguliere school. Als ouders en school in goede onderlinge verstandhouding besluiten tot (tijdelijke) plaatsing in het speciaal (basis) onderwijs en regelmatig contact houden, is de kans op terugkeer veel hoger. Een mogelijkheid daarbij is bijvoorbeeld dat een kind wekelijks een dagdeel in de "oude" school verblijft en/of uitgenodigd wordt bij diverse schoolse activiteiten.

Crisisplaatsing

Bij een crisisplaatsing SBO wordt een TLV voor zeer beperkte duur afgegeven. Er worden afspraken gemaakt over de termijn waarop het kind terugkeert in het reguliere onderwijs. Ook hierbij wordt gewerkt aan terugkeer, zowel door de "oude" school als de school voor speciaal (basis) onderwijs. Zie voor meer informatie hierboven, 'terugplaatsing vanuit basisschool'.

Geldigheidsduur TLV's

Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen verschillende soorten TLV:

- **Onderinstroom.**
- **Verlengde onderinstroom.**
- **Reguliere TLV vanuit basisonderwijs.**

1. Geldigheid TLV onderinstroom

- a. In principe tot einde basisschoolperiode¹¹, tenzij COI mogelijkheden ziet dat leerling in staat is na een periode van 2-3 jaar een overstap te maken naar een vorm van minder intensieve ondersteuning. Deze leerlingen worden jaarlijks besproken door het kantoor van Zeeluwe en betreffende school. De verlenging van de TLV loopt via de COI.
- b. Leerlingen die in een observatievoorziening SBO/SO worden geplaatst, krijgen een TLV voor de duur van minimaal één jaar; ook zij worden jaarlijks besproken door het kantoor van Zeeluwe en betreffende school. De verlenging van de TLV loopt via de COI.

Bekende (observatie)voorzieningen zijn:

- Zeeleeuwen (regulier, Springplank, Verschoor) in Zeewolde.
- Observatiegroep Springplank/Lelie in Harderwijk.

2. Geldigheid TLV verlengde onderinstroom

In principe tot einde basisschool, tenzij COI mogelijkheden ziet tot terugkeer in basisonderwijs. Deze leerlingen worden jaarlijks besproken door het kantoor van Zeeluwe en betreffende school.

3. Geldigheid regulier TLV

In principe tot einde basisonderwijs. Aandachtspunt hierbij is om via de Lokale tafels (lokale expertisepunten) duidelijke afspraken te maken over de manier waarop wordt onderzocht of plaatsing op andere basisschool mogelijk is. Nu hebben de tweede deskundigen daar niet voldoende zicht op.

Voorwaarden (aansluitend bij ondersteuningsplan 24-28)

“ Voorwaarde is, dat de scholen voor speciaal (basis) onderwijs kunnen aantonen dat zij jaarlijks een MDO voeren met de ouders en indien mogelijk de school van herkomst om te bepalen of er een mogelijkheid is dat de leerling teruggeplaatst kan worden naar het regulier onderwijs (met eventueel een aanvullend aanbod).”

- a. Scholen voor SBO en SO bespreken jaarlijks het onderwijsperspectief met de ouders en leggen dit vast in een korte verklaring die door de school en de ouders wordt ondertekend. De school bewaart deze verklaring(en) in het leerlingdossier (OPP).
- b. Zeeluwe bespreekt jaarlijks met de scholen voor SBO en SO de onderwijsperspectieven van leerlingen die mogelijk een overstap kunnen maken naar een minder intensieve onderwijsvoorziening. De betreffende scholen selecteren minimaal 3 leerlingen die hiervoor in aanmerking zouden kunnen komen.

11) Voor “Einde basisschool” bij afgifte TLV is niet de leeftijd, maar het aantal nog resterende schooljaren leidend. Bijvoorbeeld: als leerling bij aanvraag TLV in groep 3 is geplaatst, dan resten nog 5 schooljaren (4, 5, 6, 7, 8). Een school voor s(b)o kan eventueel voor het laatste schooljaar een verlenging van de TLV aanvragen.

Wettelijke basis:

Ad a.: Het ondersteuningsplan

Elk samenwerkingsverband heeft de verplichting om ten minste éénmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan op te stellen. In dat ondersteuningsplan staan de gezamenlijke afspraken van de besturen van de bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen. Eén van de verplichte onderdelen van dat ondersteuningsplan gaat over het terugplaatsen en doorplaatsen van leerlingen van het speciaal naar het regulier onderwijs. De samenwerkingsverbanden zijn verplicht om hiervoor een procedure op te stellen en beleid te formuleren.

In de WPO, artikel 18a, lid 8 d. staat: het ondersteuningsplan omvat in elk geval:

d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken.

Ad. b.: Verantwoordelijkheid bevoegd gezag van het gespecialiseerd onderwijs

De besturen van het speciaal onderwijs hebben daarnaast nog een eigen verantwoordelijkheid. Elke leerling die tot het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs wordt toegelaten heeft een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband. Deze verklaringen hebben een geldigheidsduur, die op de TLV vermeld staat.

In het laatste jaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, zorgt het schoolbestuur ervoor dat de leerling wordt teruggeplaatst of doorgeplaatst naar het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs wordt nadrukkelijker gezien als schakelonderwijs voor leerlingen die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben op het gespecialiseerd onderwijs. De leerling kan na het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring op het speciaal onderwijs blijven op voorwaarde dat het bevoegd gezag van mening is dat het noodzakelijk is dat de leerling langer onderwijs ontvangt binnen het gespecialiseerd onderwijs en de leerling daar van het samenwerkingsverband opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring voor ontvangt. De formulering in de wet gaat uit van 'Ja, terugplaatsing, tenzij'.

WEC, artikel 40, lid 15.

De toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in het tiende onderscheidenlijk twaalfde lid, heeft betrekking op een periode van één of meer schooljaren. Indien de toelaatbaarheidsverklaring in de loop van een schooljaar wordt gegeven, wordt de periode tot de eerste dag van het eerstvolgende schooljaar toegevoegd aan de in de eerste volzin bedoelde periode. In het laatste schooljaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, draagt het bevoegd gezag van de school er zorg voor dat terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of voortgezet onderwijs plaatsvindt, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat voortgezet verblijf van de leerling in het speciaal onderwijs dan wel voortgezet speciaal onderwijs noodzakelijk is en het samenwerkingsverband, bedoeld in het tiende onderscheidenlijk twaalfde lid, een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring heeft verstrekt.

Ad c.: Taak van de Commissie voor de Begeleiding van het gespecialiseerd onderwijs

Hierboven staat dat het bevoegd gezag van het gespecialiseerd onderwijs de verantwoordelijkheid heeft om ervoor te zorgen dat leerlingen na afloop van de toelaatbaarheidsverklaring worden teruggeplaatst. In de praktijk is dit het schoolondersteuningsteam (SOT) en/ of het kernteam die het bevoegd gezag adviseert of een toelaatbaarheidsverklaring wel of niet aangevraagd moet worden. In de gewijzigde WEC wordt nu expliciet gesproken over adviseren over terugplaatsing en doorplaatsing als taak van de CvB.

WEC, artikel 40 b, lid 2

De Commissie voor de Begeleiding heeft tot taak: te adviseren over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief, bedoeld in artikel 41a, eerste en vierde lid, het ten minste één keer per jaar evalueren van het ontwikkelingsperspectief en hiervan verslag te doen aan het bevoegd gezag, te adviseren over terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs, en het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, te adviseren over de begeleiding van leerlingen op scholen als bedoeld in die wetten.

Verklarende afkortingenlijst:

TLV	toelaatbaarheidsverklaring
COI	commissie onder instroom
S(B)O	speciaal (basis) onderwijs
OP	ontwikkel perspectief
MDO	multi disciplinair overleg
OPP	ontwikkel perspectief plan
WPO	wet primair onderwijs
WEC	wet op de expertisecentra
CvB	commissie van begeleiding
SOT	school ondersteunings team

BIJLAGE 10. AFSpraak VERLENGDE ONDERINSTROOM

Voor een leerling waarvoor bij de eerste aanmelding voor een basisschool het speciaal – of speciaal basisonderwijs de meest passende plek is, wordt een toelaatbaarheidsverklaring vanuit onderinstroom aangevraagd.

De bekostiging van deze plaatsing vindt plaats door het samenwerkingsverband. Wanneer een jonge leerling (kleuter) wordt aangemeld en de basisschool heeft ernstige twijfel of de onderwijsbehoeften van deze leerling binnen de ondersteuningsmogelijkheden (basis- en extra ondersteuning) van het basisonderwijs vallen, kan de basisschool binnen drie jaar gebruik maken van een verlengde onderinstroom. De school legt deze optie aan ouders/verzorgers voor en heeft voor het gebruik hiervan ook instemming van de ouders/verzorgers nodig. Basisscholen doen in goed overleg met ouders binnen 6 weken na de eerste daadwerkelijke schooldag van de leerling bij het samenwerkingsverband melding voor verlengde onderinstroom. Scholen sturen het – door de ouders getekende - ontwikkelingsperspectief (OPP) mee. De school biedt alle mogelijke ondersteuning, doet dit planmatig en legt de aanpak en evaluaties vast in het OPP. Ook betreft de school daarbij de benodigde expertise. Als binnen een periode van 3 jaar ouders, schooldirecteur en deskundigen het eens zijn dat plaatsing in het S(B)O de beste plek is, en het dossier duidelijk laat zien dat de school alles heeft gedaan wat nodig c.q. mogelijk is, kan bij de Commissie Onderinstroom een toelaatbaarheidsverklaring Verlengde Onderinstroom aangevraagd worden. De bekostiging komt dan voor rekening van het samenwerkingsverband. De periode van 3 jaar kan door de bestuurder van Zeeluwe worden verlengd, bijvoorbeeld als er sprake is van een progressieve ziekte/belemmering of bij leerlingen met het syndroom van Down.

BIJLAGE 11. SOLIDARITEIT

Onder solidariteit verstaan we dat de schoolbesturen met elkaar samenwerken, zeker daar waar dit nodig is om de resultaten van Zeeluwe te kunnen bereiken. Denk hierbij aan de lokale netwerken. Ook houdt solidariteit in dat Zeeluwe in financiële zin rekening houdt met een ondergrens bij het speciaal onderwijs (1%), met de bekostiging van de onderinstroom in het SO en SBO en met eventuele problemen bij schoolbesturen. Uitzondering op de afspraak “de verwijzer betaalt” vormen de kinderen met een ernstige meervoudige (lichamelijke en geestelijke) beperking. Indien een reguliere school een traject is gestart met een ernstig verstandelijk en/of lichamelijk beperkte kind of een kind met een zeer complexe gedragsproblematiek (de bestuurder beslist hierover) is verrekening niet aan de orde. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor een kind dat ernstig hersenletsel oploopt. Dit principe kan ook worden toegepast bij plaatsing van kinderen vanuit een residentiele instelling of een gesloten instelling. De bekostiging van deze kinderen valt, als ze na behandeling terugkeren en aangewezen zijn op het SO, onder de solidariteitsregeling van het samenwerkingsverband. Tevens is het budget vanuit deze bestemming voor schoolbesturen die als gevolg van – niet door eigen beleid veroorzaakte - verwijzingen in ernstige problemen komen. Zij kunnen een beroep doen op het Solidariteitsbudget. Uiteraard zal zorgvuldig onderzoek plaatsvinden om vast te stellen hoe de problematiek is ontstaan. Hierbij kan Zeeluwe nadere eisen aan het schoolbesturen stellen.

BIJLAGE 12. VANGNETBEPALING SO EN SBO

Met de invoering van de vereenvoudiging bekostiging per 1 januari 2023 is de financiering van de tussentijdse instroom komen te vervallen. In plaats hiervan hanteert ons samenwerkingsverband een vangnetbepaling vanaf 1 januari 2023 om schrijnende situaties te voorkomen. Deze vangnetbepaling sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs. Het vangnet (en de gerelateerde handreiking) komt samengevat op het volgende neer:

- Een GO-school heeft een leerling telling (peildatum) op 1 september, 1 februari en 1 juni.
- Als er meer groei is na 1 februari (t/m 1 juni) dan vóór 1 februari (vanaf 1 sept), dan treedt de vangnetbepaling in werking.
- De GO-school factureert de netto-groei (bovengemiddelde groei) bij de betreffende samenwerkingsverbanden.
- Het samenwerkingsverband verifieert (de onderbouwing van) de factuur en bekostigt in het volgende kalenderjaar.

BIJLAGE 13. AFSpraak VERWIJZER BETAALT BOVEN DE 1% NAAR HET SO EN 2% NAAR HET SBO

De ondersteuningsmiddelen voor het SO en het SBO worden betaald door het samenwerkingsverband. Afspraak is dat schoolbesturen die meer dan 1% respectievelijk 2% van hun leerlingaantal naar het SO respectievelijk SBO verwijzen de kosten voor het meerdere aan het samenwerkingsverband afdragen.

De ondersteuningsmiddelen voor de leerlingen die via de (verlengde) onderinstroom, verhuizing, crisis of vanuit een ander samenwerkingsverband een TLV ontvangen worden niet toegerekend aan de aangesloten schoolbesturen en worden daarmee door het samenwerkingsverband betaald.

- Het aantal boven de norm verwezen leerlingen wordt als volgt berekend (A bedraagt 1% voor het SO, 2% voor het SBO):

Aantal door schoolbestuur verwezen en in SO resp. SBO aanwezige leerlingen Minus A * totaal aantal leerlingen van het schoolbestuur, op een hele leerling naar boven afgerond

Bij een uitkomst onder 0 of gelijk aan 0 wordt er niet verrekend.

- Per kalenderjaar wordt uitgegaan van de leerlingen op 1 februari van het jaar ervoor. In het kalenderjaar 2024, bijvoorbeeld, is de teldatum 1 februari 2023.
- Indien verrekend wordt, dan betaalt het schoolbestuur de ondersteuningsmiddelen van de laatst verwezen leerling(en). De kosten zijn in het SO afhankelijk van de ondersteuningszwaarte. De tarieven zijn op 1 december 2023 als volgt:

ondersteuningsbedrag per leerling SBO	€ 6.634,52
ondersteuningsbedrag per leerling SO cat.1	€ 12.938,34
ondersteuningsbedrag per leerling SO cat.2	€ 21.053,23
ondersteuningsbedrag per leerling SO cat.3	€ 31.419,54

BIJLAGE 15. AFSPRAKEN BIJ ONVOLDOENDE BUDGET SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband is wettelijk verplicht om in het ondersteuningsplan afspraken te maken over hoe omgegaan wordt met situaties waarin de inkomsten van het samenwerkingsverband niet voldoende zijn om de wettelijke overdrachten te betalen. Deze wettelijke overdrachten betreffen de overdracht van de ondersteuningsmiddelen aan het SO en het SBO.

SO Ondersteuningsmiddelen (artikel 124 WPO)

Indien de door het samenwerkingsverband te ontvangen zware ondersteuningsmiddelen niet toereikend zijn om de ondersteuningsmiddelen aan het SO te betalen dan houdt DUO het meerdere, naar rato van het aantal leerlingen, in bij de aangesloten schoolbesturen.

SBO Ondersteuningsmiddelen (conform artikel 123 lid 1 en 2 WPO)

Indien de door het samenwerkingsverband ontvangen lichte ondersteuningsmiddelen niet toereikend zijn om de wettelijk te betalen ondersteuningsmiddelen aan het SBO te betalen dan wordt het meerdere betaald door de aangesloten schoolbesturen, naar rato van het aantal leerlingen van het betreffende bestuur. De inhouding vindt plaats via DUO.

BIJLAGE 16. PROCEDURE EN CRITERIA VOOR VERDELING, BESTEDING EN TOEWIJZING VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN

Zeeluwe hanteert de volgende criteria en procedure voor de besteding van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen voor scholen respectievelijk schoolbesturen.

1. Allereerst heeft Zeeluwe wettelijke financiële verplichtingen ten aanzien van SO- en SBO leerlingen.

Deze middelen worden als volgt toegewezen:

- **SO ondersteuningsmiddelen.**
Deze worden door DUO ingehouden op de bekostiging van het samenwerkingsverband en rechtstreeks betaald aan het SO waar de Zeeluwe-leerling is ingeschreven op 1 februari van het voorafgaande kalenderjaar.
- **SBO ondersteuningsmiddelen**
Deze worden door DUO ingehouden op de bekostiging van het samenwerkingsverband en rechtstreeks betaald aan het SBO waar de Zeeluwe-leerling is ingeschreven op 1 februari van het voorafgaande kalenderjaar.

2. Hiernaast worden middelen maandelijks overgedragen aan het S(B)O. Omdat binnen Zeeluwe de ondersteuning allereerst een verantwoordelijkheid is van de aangesloten schoolbesturen wordt maandelijks een, aan het aantal leerlingen gerelateerd bedrag (momenteel € 320 per leerling per jaar voor het BAO en € 160 voor het SBO), overgemaakt aan het schoolbestuur. Zowel de basis- als de extra ondersteuning wordt vanuit dit bedrag door het schoolbestuur geleverd.

3. Naast deze reguliere overdrachten is sprake van de volgende overige overdrachten:

- **Overdrachten ten behoeve van tussenvoorzieningen en arrangementen.**

Dit betreft projectmatige overdrachten die toegezegd zijn om te komen tot een dekkend netwerk. Veelal is sprake van cofinanciering door Zeeluwe, naast de bijdragen van schoolbesturen en/of gemeenten.

- **Overdrachten in het kader van solidariteit.**

Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 13.

4. **De vangnetbepaling**

De vangnetbepaling is in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat scholen voor speciaal onderwijs in bepaalde omstandigheden aanvullende bekostiging ontvangen als sprake is van een meer dan gemiddelde toename van het aantal leerlingen na de (nieuwe) tel-datum van 1 februari. Het is volgens de wet- en regelgeving aan de samenwerkingsverbanden om de vangnetbepaling nader uit te werken in het ondersteuningsplan.

Het samenwerkingsverband Zeeluwe baseert zich bij de uitvoering van de vangnetregeling op de in 2022 door het Steunpunt Passend Onderwijs gepubliceerde Handreiking vangnetbepaling go-scholen¹².

Een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo heeft deze handreiking hiervoor opgesteld.

Wetgeving en referenties

BIJLAGE 17. BEKOSTIGING VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De bekostiging van het samenwerkingsverband is vanaf januari 2023 als volgt. Alle inkomsten zijn gerelateerd aan het aantal leerlingen.

	Tijdvak	Basis leerling		Tarief
Lichte ondersteuning	Kalenderjaar	Aantal BAO-leerlingen	2024	€ 356,36
Zware ondersteuning	Kalenderjaar	Aantal BAO+ SBO-leerlingen	2024	€ 490,70

De hierboven vermelde tarieven zijn de laatst bekende bij het opmaken van het ondersteuningsplan. DUO houdt op de betalingen voor de lichte en zware ondersteuning de ondersteuningsmiddelen voor de SO- en SBO leerlingen in. Deze zijn vermeld in bijlage 13. Hiernaast ontvangt het samenwerkingsverband middelen voor schoolmaatschappelijk werk. Deze zijn gerelateerd aan de achterstandsscore van de scholen en worden doorgestort aan de scholen met de hoogste achterstandsscores.

BIJLAGE 18. WETGEVING ARTIKEL 18A WET PRIMAIR ONDERWIJS

Artikel 18a. Samenwerkingsverbanden

1. Het bevoegd gezag van één of meer scholen is voor elke vestiging van die school of scholen aangesloten bij een samenwerkingsverband als bedoeld in het tweede lid of bij een landelijk samenwerkingsverband als bedoeld in het vijftiende lid.
2. Een samenwerkingsverband omvat alle binnen een gebied als bedoeld in het derde lid gelegen vestigingen van scholen, scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en 4, bedoeld in de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van vestigingen waarvoor het bevoegd gezag is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, bedoeld in de vorige volzin, te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

3. Bij ministeriële regeling worden voor de samenwerkingsverbanden aaneengesloten gebieden aangewezen.
 - a. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop een samenwerkingsverband dat is gelegen aan de landsgrens bij de vervulling van zijn taken kan samenwerken met een school of instelling in België of in een van de bondsstaten Noord-Rijnland-Westfalen, Nedersaksen of Bremen van de Bondsrepubliek Duitsland.
4. De bevoegde gezagsorganen van de scholen, bedoeld in het tweede lid, geven het samenwerkingsverband vorm door het oprichten van een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid zonder winstoogmerk, waarin uitsluitend deze bevoegde gezagsorganen deelnemen, behoudens deelname van een bevoegd gezag op grond van het vijfde lid. De statuten van de rechtspersoon bevatten een voorziening voor de beslechting van geschillen.
5. Indien het bevoegd gezag van een school voor speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en 4, bedoeld in de Wet op de expertisecentra, waarvan de vestiging of vestigingen zijn gelegen buiten het gebied van een samenwerkingsverband, wenst deel te nemen aan dit samenwerkingsverband, wordt dit bevoegd gezag niet uitgesloten van deelname aan het samenwerkingsverband.
6. Het samenwerkingsverband heeft in elk geval tot taak:
 - a. het vaststellen van een ondersteuningsplan,
 - b. het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid,
 - c. het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van een school als bedoeld in het tweede lid waar de leerling is aangemeld of ingeschreven, en
 - d. het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school als bedoeld in het tweede lid waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
7. Het samenwerkingsverband stelt ten minste eenmaal in de 4 jaar een ondersteuningsplan vast. Bij het vaststellen van het ondersteuningsplan kunnen door het samenwerkingsverband slechts beperkingen worden gesteld aan de door de school gewenste invulling van het schoolondersteuningsprofiel, indien dat voor het samenwerkingsverband met het oog op de beschikbare ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen een onevenredige belasting zou vormen.
8. Het ondersteuningsplan omvat in elk geval:
 - a. de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede lid, tweede volzin, waaronder tevens zijn begrepen de basisondersteuningsvoorzieningen die op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig zijn,
 - b. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid, mede gezien in het perspectief van een meerjarenbegroting,

- c. de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs,
 - d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken,
 - e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging,
 - f. de wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders,
 - g. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in de artikelen 118, vierde lid, en 124, zich voordoen,
 - h. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen is in de overdracht van de bekostiging voor materiële instandhouding in een situatie als bedoeld in artikel 124, zevende lid, of artikel 125, zesde lid,
 - i. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in artikel 125b zich voordoen, en
 - j. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen, bedoeld in het tweede lid, is in de overdracht van de bekostiging personeelskosten in een situatie als bedoeld in artikel 125b, derde lid.
- 9. Het ondersteuningsplan wordt niet vastgesteld voordat over een concept van het plan op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten en overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 17a, tweede lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs, waarvan het gebied geheel of gedeeltelijk samenvalt met het gebied van het samenwerkingsverband. Het overleg met burgemeester en wethouders vindt plaats overeenkomstig een procedure, vastgesteld door het samenwerkingsverband en burgemeester en wethouders van die gemeente of gemeenten. De procedure bevat een voorziening voor het beslechten van geschillen.
 - 10. Het ondersteuningsplan wordt voor 1 mei voorafgaand aan het eerste schooljaar van de periode waarop het plan betrekking heeft, toegezonden aan de inspectie.
 - a. Het samenwerkingsverband kan, met het oog op de doelstelling, bedoeld in het tweede lid, een of meer orthopedagogisch-didactische centra inrichten. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder een zodanige voorziening kan worden ingericht.
 - 11. Het samenwerkingsverband draagt er zorg voor dat deskundigen in elk geval het samenwerkingsverband adviseren over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot de aard van de noodzakelijke deskundigheid.

12. Het samenwerkingsverband stelt een adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht in, die adviseert over bezwaarschriften betreffende besluiten van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs.
13. Het samenwerkingsverband is bevoegd zonder toestemming van degene die het betreft persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens te verwerken met betrekking tot leerlingen, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken, bedoeld in het zesde lid, onderdelen b tot en met d. Het samenwerkingsverband verstrekt de gegevens, bedoeld in de eerste volzin, niet aan derden, met uitzondering van het bevoegd gezag van de school waar de desbetreffende leerling is aangemeld of ingeschreven. Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor het samenwerkingsverband en de deskundigen, bedoeld in het elfde lid. Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens tot drie jaar na afloop van:
 - a. de beoordeling van de toelaatbaarheid van de leerling tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs,
 - b. de advisering over de ondersteuningsbehoefte van de leerling aan het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven, of
 - c. de toewijzing van ondersteuningsmiddelen of ondersteuningsvoorzieningen aan de school, voor zover het voor die toewijzing nodig was gegevens van de leerling als bedoeld in de eerste volzin te verwerken.
14. Het samenwerkingsverband kent aan elke toelaatbaarheidsverklaring als bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra een volgnummer toe. Het samenwerkingsverband verstrekt van elk advies over de ondersteuningsbehoefte van een leerling als bedoeld in het dertiende lid, afschrift aan de ouders.
15. Bevoegde gezagsorganen van tot dezelfde richting behorende scholen en scholen als bedoeld in de Wet op de expertisecentra waaraan speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 wordt verzorgd, kunnen een landelijk samenwerkingsverband oprichten. Een landelijk samenwerkingsverband omvat alle in Nederland gelegen en tot dezelfde richting behorende scholen als bedoeld in de eerste volzin. Op een landelijk samenwerkingsverband zijn het tweede tot en met veertiende lid, met uitzondering van het derde en vijfde lid, en het zestiende lid van overeenkomstige toepassing. Indien een bevoegd gezag scholen heeft met meer dan een richting bepaalt het bevoegd gezag eenmalig op basis van welke richting de aansluiting bij het samenwerkingsverband plaatsvindt.
16. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden vastgesteld met betrekking tot de samenwerkingsverbanden.

BIJLAGE 19. WETTELIJK VERPLICHTE ONDERDELEN VAN HET ONDERSTEUNINGSPLAN

Inspectiethema's

Per 1 augustus 2023 is het vernieuwde onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs¹³ ingegaan. Het ondersteuningsplan wordt betrokken in het vierjaarlijkse onderzoek op het samenwerkingsverband, onder andere op onderstaande onderdelen:

- Kwaliteit

- o De beoogde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.
- o Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de bereikte resultaten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de naleving van de afspraken, haalt het bestuur actief externe informatie op en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering van de taken te borgen.
- o De wijze waarop ouders worden geïnformeerd over de ondersteuningsvoorzieningen en de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden.
- o De vermelding van een OPDC, als een samenwerkingsverband een OPDC heeft ingericht.

- Doelmatigheid & rechtmatigheid

- o De beschikbare (financiële) middelen worden doelmatig en rechtmatig aangewend conform de gemaakte keuzes in het ondersteuningsplan en dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het samenwerkingsverband en de dienstverlening aan de aangesloten partijen gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

De volledige uitwerking van de bovenstaande onderdelen vindt plaats in de jaarplannen van de Lokale tafels en worden geëvalueerd en verantwoord in de jaarlijkse en tweejaarlijkse gesprekken met het samenwerkingsverband. Deze manier van werken sluit aan bij de manier van werken die Zeeluwe beoogt vanuit het bestuursmodel en vanuit het vertrouwen dat de Lokale tafels het best weten wat er nodig is voor leerlingen in hun specifieke regio. Zie voor meer informatie over de wetgeving ook bijlage 17 en 18 van dit ondersteuningsplan.

De wettelijke eisen aan het ondersteuningsplan zijn opgenomen in artikel 18a lid 8 van de wet op het primair onderwijs (zie bijlage 18). In onderstaande tabel zijn de eisen opgenomen en wordt vermeld waar aan deze eis wordt voldaan. De wettekst is niet letterlijk opgenomen maar zoveel mogelijk vertaald naar de onderwijspraktijk. Teksten tussen haakjes zijn toegevoegd om te verduidelijken.

Onderdeel artikel 18a lid8 van de WPO

Waar in het OP

A.	Hoe is of wordt een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen, inclusief de basisondersteuningsvoorzieningen die op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig zijn, bereikt? Dit zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.	Hoofdstuk 3 en 4
B.	Procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen aan de scholen, mede bezien in het perspectief van een meerjarenbegroting.	Bijlage 6 en 16
C.	Procedure en criteria voor de plaatsing van kinderen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs.	Bijlage 9
D.	Procedure en beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen aan het einde van de periode van toelaatbaarheid tot de scholen voor speciaal (basis) onderwijs.	Hoofdstuk 4, 6 en bijlage 9
E.	Beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan kinderen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging.	Hoofdstuk 2, 3, 4

Onderdeel artikel 18a lid8 van de WPO

Waar in het OP

F.	De wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders.	Hoofdstuk 5
G.	De wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in de artikelen 118, vierde lid, en 124, zich voordoen. (Aanvulling ondersteuningsmiddelen indien het SBO meer dan 2% van het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband heeft alsmede de groeiregeling SBO.)	Bijlage 14
H.	De wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen is in de overdracht van de bekostiging voor materiële instandhouding in een situatie als bedoeld in artikel 124, zevende lid, of artikel 125, zesde lid. (Bekostiging personeel is niet voldoende om de aanvulling boven de 2% of de groeiregeling aan het SBO te betalen.)	Bijlage 14
I.	De wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in artikel 125b zich voordoen (groeiregeling SO).	Bijlage 14
J.	De wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen, bedoeld in het tweede lid, is in de overdracht van de bekostiging personeelskosten in een situatie als bedoeld in artikel 125b, derde lid. (Bekostiging personeel is niet voldoende om de groeiregeling SO te betalen.)	Bijlage 14

BIJLAGE 20. BEGRIPPEN- EN AFKORTINGENLIJST

Arrangement	Het aanbod, vertaald in pedagogische, didactische en specialistische handelingen die de school, eventueel in samenwerking met derden, uitvoert met het doel de ontwikkeling van de leerling te optimaliseren. De inzet wordt meestal bekostigd uit de ondersteuningsmiddelen.	EMB	Leerlingen met ernstige, meervoudige beperkingen.
Basis-ondersteuning	Dit is de door het samenwerkingsverband afgesproken onderwijs dat een school aan alle leerlingen moet kunnen bieden. De basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De basisondersteuning is niet landelijk vastgesteld; samenwerkingsverbanden bepalen zelf het niveau van basisondersteuning dat de scholen binnen het samenwerkingsverband bieden.	HGW	Handelingsgericht werken is planmatig en cyclisch werken rondom de ondersteuning aan een leerling. Dit is een systematische werkwijze waarmee een basisschool praktische handvatten krijgt voor het vormgeven van de ondersteuningsstructuur op de school. HGW heeft een aantal uitgangspunten. Zo staan de onderwijsbehoeften van leerlingen centraal (wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te bereiken?) en wordt uitgegaan van een cyclus van planmatig handelen. Bij HGW wordt gewerkt met groepshandelingsplannen. Ouders zijn bij HGW een belangrijke educatieve partner.
BAO	Basisonderwijs, ook wel primair onderwijs genoemd.	IB	Interne begeleider.
Cluster 1	Onderwijs voor blinden en slechtzienden.	LECSO	Landelijk expertisecentrum speciaal onderwijs.
Cluster 2	Onderwijs voor leerlingen met ernstige spraaktaal problematiek en voor leerlingen met auditieve beperkingen (doof of slechthorend).	OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
Cluster 3	Onderwijs voor leerlingen met verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen en zieke leerlingen.	OP	Ondersteuningsplan. Binnen het samenwerkingsverband maken de besturen met elkaar afspraken over de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben. Deze afspraken worden vastgelegd in het ondersteuningsplan.
Cluster 4	Onderwijs voor leerlingen met gedragsproblematiek.		
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs. Deze rijksdienst informeert en financiert het onderwijs.		

OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan. Met een ontwikkelingsperspectief maakt de school een inschatting van het verwachte uitstroom-niveau. Het ontwikkelingsperspectief is sturend voor het aanbod dat de school de leerling biedt en bevat handvatten voor de planning van het onderwijs. De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning op school nodig hebben in het reguliere onderwijs en voor alle leerlingen.
OPR	Ondersteuningsplanraad, is medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.
PO	Primair onderwijs ook wel basisonderwijs (BAO).
PDCA	De besturingscyclus: Plan, Do, Check, Act.
SBO	Speciaal Basis Onderwijs.
SO	Speciaal Onderwijs.
SWV	Samenwerkingsverband. Scholen werken samen in regionaal ingedeelde en door de minister bepaalde samenwerkingsverbanden. Er zijn 152 samenwerkingsverbanden, 77 voor het primair en 75 voor het voortgezet onderwijs. In het samenwerkingsverband maken de scholen onder meer afspraken over welke begeleiding in de reguliere scholen kan worden geboden, welke kinderen geplaatst kunnen worden in het (voortgezet) speciaal onderwijs en over de verdeling van de ondersteuningsmiddelen.

TLV	Toelaatbaarheidsverklaring. Voor het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs is een TLV nodig om te worden toegelaten. De TLV wordt afgegeven door het samenwerkingsverband.
VO	Voortgezet Onderwijs.
WPO	Wet Primair Onderwijs.

BIJLAGE 21 SAMENVATTING MONITOR KOHNSTAMM ONDERSTEUNINGSPLANPERIODE 2020-2024

Het ondersteuningsplan 2020-2024 formuleert een aantal doelen en beoogde resultaten. Het Kohnstamm Instituut is gevraagd om de resultaten van het samenwerkingsverband Zeeluwe over de looptijd van dit ondersteuningsplan te monitoren.

In onderstaande tekst worden de beoogde resultaten en de aanbevelingen voor de komende planperiode samengevat.

Samenvatting Scholenmonitor Zeeluwe 2020-2024

Het ondersteuningsplan 2020-2024 benoemt zeven domeinen. Hieronder volgt per domein een opsomming van de destijds beoogde resultaten:

1. De beoogde resultaten m.b.t. een juiste plek met goed onderwijs en goede ondersteuning voor élk kind:

- Het aantal thuiszitters is gedaald tot nul.
- Het aantal langdurige vrijstellingen is verminderd van achtendertig naar twintig.
- Voor elk kind is er goed zicht op wat nodig is, inclusief onderwijs, jeugdhulp, en zorg.
- Voor elk kind kan expliciet worden benoemd of het onderwijs- en ondersteuningsaanbod aansluit bij de individuele behoeften.
- Er is kwalitatief sterk gespecialiseerd onderwijs beschikbaar, dat weliswaar van beperkte omvang is, maar zeer individueel gericht is.
- Dit gespecialiseerde onderwijs is gericht op het bieden van passende ondersteuning aan kinderen met specifieke behoeften.
- De samenwerking tussen scholen en partners (zoals jeugdhulp en zorginstanties) is vanzelfsprekend en niet vrijblijvend.
- Er zijn meetbare indicatoren voor de effectiviteit en frequentie van deze samenwerking, zoals gezamenlijke interventies, overlegmomenten, en gedeelde middelen.

2. De beoogde resultaten voor het inzetten van Zeeluwe voor specifieke groepen zijn:

- Alle specifieke groepen, inclusief aantallen, zijn duidelijk benoemd en geïdentificeerd.
- Er is een uitgebreid handelingsrepertoire geformuleerd voor het ondersteunen van specifieke groepen.
- Dit handelingsrepertoire is toegankelijk en bruikbaar voor alle betrokkenen.
- Professionals op scholen zijn gericht geschoold om specifieke doelgroepen de benodigde ondersteuning te bieden.
- De scholing is meetbaar aan de hand van het aantal geschoolde professionals en hun bekwaamheid in het omgaan met de doelgroepen.
- Er is een dekkend netwerk en aanbod beschikbaar voor hoogbegaafde kinderen in de regio.
- Meetbare resultaten kunnen onder meer betrekking hebben op het aantal hoogbegaafde kinderen dat toegang heeft tot passend onderwijs.
- Er is een dekkend aanbod voor kinderen met gedragsproblematiek, met meetbare resultaten zoals het aantal kinderen dat profiteert van dit aanbod en verbeteringen in hun gedrag en prestaties.
- Er is een gedeelde visie op vroegsignalering van specifieke behoeften bij kinderen, met meetbare resultaten zoals de implementatie van vroegsignaleringssystemen en de tijdige identificatie van kinderen met behoeften.

3. De beoogde resultaten voor het versterken van de samenwerking met ouders/verzorgers en het waarborgen van continuïteit in de ondersteuning van het kind zijn:

- Er is een gemeenschappelijk beeld gevormd tussen school en ouders/verzorgers over wat een passende school, goed onderwijs en goede zorg voor het kind inhouden.
- De samenwerking tussen school en ouders/verzorgers is versterkt en wordt als effectief ervaren, met meetbare indicatoren voor de frequentie van contacten, ouderbetrokkenheid, en tevredenheid.
- De samenwerking blijft intact en wordt geïntensiveerd wanneer de onderwijs- en zorgvraag van het kind veranderen of wanneer de gezinssituatie wijzigt.
- Ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en nemen de regie, met meetbare indicatoren zoals ouderparticipatie in ouderavonden en besluitvorming.
- Ouders hebben toegang tot alle relevante informatie over hun kind en kunnen deze informatie bij elke overgang naar een andere school delen.
- Alle betrokkenen, inclusief ouders, hebben een eenduidig beeld en dezelfde verwachtingen ten aanzien van passend onderwijs, met meetbare resultaten voor het vaststellen van deze gemeenschappelijke visie.

4. De beoogde resultaten voor het verbeteren van de doorlopende ontwikkelingslijnen en het realiseren van een 'warme overgang' zijn:

- Overgang van leerlingen met extra ondersteuning naar een andere school neemt maximaal 12 weken in beslag.
- Er zijn geen tussenstappen via andere scholen nodig.

- Voor elk kind met extra onderwijsbehoeften is er een dossier met kindkenmerken en onderwijsbehoeften beschikbaar.
- Herijking van deze dossiers vindt minimaal jaarlijks plaats.
- Bij wisseling van school voor kinderen met extra onderwijsbehoeften vindt een persoonlijke overdracht plaats in een gesprek tussen beide scholen, ouders en het kind.
- Er is een goede overdracht van leerlingen van de voorschool naar het primair onderwijs en vervolgens naar het voortgezet onderwijs.
- Ouders zijn doorlopend actief betrokken bij de ontwikkeling en overgang van hun kind.
- Informatie en ervaringen worden transparant gedeeld tussen betrokken partijen en vertaald in een passend vervolg voor het kind.
- Leerlingen worden zo snel mogelijk en in één stap op de juiste plek of school geplaatst, passend bij hun behoeften.

5. De beoogde resultaten voor het doen wat nodig is

- Alle relevante partijen rondom een kind zijn permanent in beeld.
- Er is een handelingsrepertoire geformuleerd en dit is voor iedereen bruikbaar en toegankelijk.
- Deze teams zijn zichtbaar en verankerd op school.
- Expertise wordt tijdig ingeschakeld om mee te denken en te doen.

6. De beoogde resultaten m.b.t. het permanent leren en verbeteren op basis van openheid en samenwerking:

- Alle scholen (schoolbesturen) erkennen het belang van permanent leren en verbeteren.
- Alle betrokken professionals worden gefaciliteerd zodat het leren van elkaar en diverse kennisuitwisseling (onderling binnen een school, tussen scholen en met andere relevante partijen) versterkt kan worden.

7. De beoogde resultaten m.b.t. de versterking van de rol van Zeeluwe

- Er is een duidelijk beeld over de gewenste rol van Zeeluwe vanuit het perspectief van de belanghebbenden, inclusief prioritering.
- Naast wettelijke taken vooral monitoring op feiten en resultaten van schoolbesturen, daarop reflecteren: informeren, kennisdelen, wettelijke taken, monitoren en aanspreken.
- De faciliterende rol van Zeeluwe wordt uitgebreid en versterkt.
- Zeeluwe heeft een verbindende rol.
- Faciliteren met een werkwijze en handelingsrepertoire om samen te bouwen aan de opgave van elk kind.
- Faciliteren en stimuleren van kennisuitwisseling (online kennisplatform/kenniskringen).
- Faciliteren van het met elkaar leren (training/e-learning).
- Kwaliteitszorg. Plan-Do-Check-Act cyclus inzetten en verbreden. Evalueren, monitoren en analyseren.
- Constructieve samenwerking organiseren en stimuleren (met ruimte voor diversiteit en autonomie van scholen/inzet 'lokale verbinders').
- Met inachtneming van de monitor een pool van professionals formeren en inzet coördineren. Schoolbesturen maken hierover op lokaal niveau afspraken.

- Aan de organisatorische voorwaarden om de herijkte rol goed te kunnen vervullen is voldaan.
- Professionals en ouders zijn bekend met de rol van Zeeluwe en weten Zeeluwe goed te vinden en de diensten te benutten.

Samenvatting Besturenmonitor Zeeluwe (2020-2023)

Ondersteuningsaanbod

De basisondersteuning wordt goed gewaardeerd, maar er zijn zorgen over het te laat signaleren van complexe zorgvragen door leerkrachten. Expertise wordt specifiek nodig geacht voor pedagogisch klimaat, gedragsproblemen, leerproblemen, hoogbegaafdheid en autisme spectrum problematiek. Eerstelijnsjeugdhulp: Goede contacten met meer dan 90% van de scholen met vaste contactpersonen.

Extra Ondersteuning

De realisatie van extra ondersteuning is goed, maar er zijn vragen over wachtlijsten en expertise op scholen. Daarnaast hebben scholen behoefte aan aanvullende kennis voor gedragsproblemen, leerproblemen, hoogbegaafdheid, autisme, en ondersteuning voor leerlingen uit vluchtelingen- en migrantengroepen.

Professionalisering

Professionalisering wordt neutraal tot positief gewaardeerd. Er zijn voornamelijk professionaliseringsvragen rond het hanteren van een pedagogisch klimaat, het tijdig signaleren van bepaalde problemen en het tijdig consulteren van expertise (vooral orthopedagogen over thuiszitters).

Doorgaande leerlijnen

Over het algemeen is men tevreden over het werken langs doorgaande lijnen, de warme overdracht, goede overleggen- communicatie en contact tussen scholen zijn over alle metingen aanwezig. De bijzondere positie van het gespecialiseerd onderwijs in Zeeluwe valt op. Dit onderwijs lijkt eigenstandig naast het regulier onderwijs te bestaan in plaats van als een automatische samenwerkingspartner met evidente expertise. Ook in de samenwerking en overdracht, die met name loopt vanuit het regulier naar het gespecialiseerd onderwijs, lijkt ruimte te bestaan voor meer toenadering van beide kanten.

Dekkend Netwerk

Schoolbesturen hebben sterke afspraken gemaakt over passend onderwijs. Goede samenwerking en kennisdeling tussen schoolbesturen en lokale tafels. Financiële beperkingen en onduidelijkheid over middelen voor passend onderwijs. Variabele beschikbaarheid van gespecialiseerde voorzieningen.

Aanbevelingen

- Focus op verdere ontwikkeling en structurering van tweedelijns expertise, zowel financieel als inhoudelijk.
- Betere samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs, en tweedelijns jeugdhulpexpertise.
- Verkennen van mogelijkheden voor clustering van samenwerking en aanpak van specifieke vraagstukken.
- Aanpakken van personeelstekorten, kleinschaligheid, en specifieke expertise vraagstukken.
- Voortzetting van de huidige aanpak met verbeterde betrokkenheid, zichtbaarheid, en doorzettingskracht vanuit het samenwerkingsverband.

Inhoudelijke Samenwerking

Algemene tevredenheid over samenwerking en communicatie. Uitdagingen zitten op geografische spreiding, personeelstekorten, en de toegang tot specifieke expertise. Beperkende factoren zijn de onzekerheid over beschikbare ondersteuning en doorzettingsmacht bij thuisproblematiek. Vergelijking over de jaren: weinig verandering in waardering van de realisatie van het dekkend netwerk sinds 2020.

Aanbevelingen

Verkennen of clustering van samenwerking en oppakken van vraagstukken zinvol is rondom:

- geografische spreiding
- extra ondersteuning (tweedelijnsjeugdhulp, gespecialiseerd onderwijs)
- personeelstekorten
- kleinschaligheid of specifiek expertise vraagstukken.

Wat moet behouden blijven

Positieve houding tegenover huidige samenwerking en lokale samenwerking met gemeenten en jeugdhulppartners. Samenwerkingsverband Zeeluwe wordt overwegend positief beoordeeld.

Aanbevelingen

Doorgaan op dezelfde weg, waarbij meer betrokkenheid, zichtbaarheid en doorzettingskracht vanuit het samenwerkingsverband wordt gevraagd.

Aanbevelingen per opgaven uit het ondersteuningsplan 2020-2024

1. Een juiste plek met goed onderwijs en goede ondersteuning voor élk kind.

Monitor thuiszitters expliciet en centraal en ga na of er steun en hulp is ingezet en of onderwijscontinuïteit in het geding is. Vanuit het schoolmodel is de school hierin de eerste lijn, maar het is aan het samenwerkingsverband om schooloverstijgend te monitoren, volgen en zo nodig steunen. Aansluiten bij complexe zorggesprekken kan worden overwogen, ook om kennis op dit vlak overstijgend in Zeeluwe te borgen.

2. Voor specifieke groepen gaan we ons extra inzetten.

Extra inzet is nodig op een aantal specifieke groepen, zoals leerlingen met externaliserende gedragsproblemen, leerproblemen, hoogbegaafdheid, vraagstukken op het autismespectrum en thuisproblematiek. Daar is de vraag naar expertise bij leerlingen uit vluchtelingen- of migrantenpopulaties bijgekomen.

3. De rol van ouders is cruciaal, we versterken de samenwerking met ouders.

Er is een Ouder-en Jeugdsteunpunt opgericht en de contacten met ouders zijn daardoor geïntensiveerd.

4. Inzetten op het verbeteren van doorlopende ontwikkelingslijnen.

Het is gewenst het gespecialiseerd onderwijs een meer transmurale functie te laten krijgen binnen Zeeluwe in plaats van de eigenstandige positie naast het regulier onderwijs. Maak van het gespecialiseerd onderwijs een automatische samenwerkingspartner.

5. Doen wat nodig is vraagt om een 'professionele teamaanpak op school' rond om het kind.

Breid de teamaanpak op school uit met tijdige consultatie van expertise van derden (gespecialiseerd onderwijs, zo nodig aangevuld met tweedelijnsjeugdhulp) en overweeg aanwezigheid van het samenwerkingsverband bij complexe zorggesprekken. De aantallen complexe zorgvragen en de aantallen thuiszitters liggen niet hoog in Zeeluwe, maar vragen wel om meer tijdige en meer deskundige inzet, met steun vanuit het samenwerkingsverband en de gemeenten in kwestie.

6. Permanent leren en verbeteren op basis van openheid en samenwerking.

Verken in openheid en samenwerking welke stappen nodig zijn voor de specifieke doelgroepen die extra aandacht nodig hebben, draag zorg voor tijdige signalering en consultatie door derden hierbij waarmee een meer preventieve en inclusieve onderwijsinstek de horizon kan worden.

7. Het is wenselijk de rol van Zeeluwe verder te versterken.

Het bureau van het samenwerkingsverband Zeeluwe kan een initiërende en actief ondersteunende rol pakken specifiek op de thema's:

- Voor elk kind doen wat nodig is.
- Organiseren van de samenwerking.
- Faciliteren vanuit Zeeluwe.

